

**T.C.
ERCIYES ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ MÜFREDATI**

**2020-2021
Kayseri**

T.C.

ERCIYES ÜNİVERSİTESİ

SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ

HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ

2.SINIF GÜZ DÖNEMİ

SAĞLIKLI YAŞAM VE HEMŞİRELİK MODÜL VII, VIII, IX MÜFREDATI

ERÜ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ GÜZ DÖNEMİ SAĞLIKLI YAŞAM VE HEMŞİRELİK MODÜL VII, ÜNİTE 13

Ünite Konuları:

- Sağlık ve hemşirelik hizmetlerinin yönetim ve organizasyonu
- Yönetimle ilgili kavramlar ve yönetim süreci
- Normal yenidoğan dönemi
- Genetik geçişler ve yenidoğan taramaları
- Kişilik gelişimi ve kişilik bozuklukları
- Genç ve orta erişkinlik dönemi
- Görüşme
- Farmakokinetik
- İlaç ve farmakoloji
- İlaçların veriliş yolları ve farmasötik şekiller
- İlaçların etkisini değiştiren faktörler
- İlaçların etki mekanizmaları
- İlaç etkileşimleri
- İlaçların istenmeyen etkileri
- İlaç istemi
- Lokal ilaç uygulamaları
- Hasta kabulü ve taburculuk
- Hasta hakları ve etik vakalar
- Mesane kateterizasyonu
- İş sağlığı hemşireliği
- İş doyum ve tükenmişlik
- Hasta ve Çalışan Güvenliği
- Akılcı İlaç Kullanımı

Ünite Genel Hedefleri:

- Yönetim ve hemşirelik yönetimine ilişkin kavramları açıklayabilme
- Hemşireliği ilgilendiren yasaları değerlendirebilme
- Normal yenidoğanın değerlendirme kriterlerini açıklayabilme

- Yenidoğan fizik muayenesi yapabilme
- Genetik hastalıkları sınıflandırabilme
- Hemşirelikte genetik danışmanlığın önemini ifade edebilme
- Kişilik bozukluklarını tanımlayabilme
- Kişilik bozukluklarına uygun hemşirelik yaklaşımlarını belirleyebilme
- Genç ve orta erişkinliğin psiko-sosyal gelişim özelliklerini (evlilik – boşanma) açıklayabilme
- Genç/Orta/Erişkinlik Döneminde bireylerde sağlıklı yaşam davranışları geliştirme yöntemlerini planlayabilme
- Genel görüşme ilkeleri doğrultusunda örnek bir görüşme yapabilme
- İlaç uygulamasında hastaya uygun uygulama yolunu belirleyebilme
- İlaçların etki mekanizmalarını açıklayabilme
- İlaç seçiminde yarar/zarar riskini değerlendirebilme
- İstem çeşitlerini açıklayabilme
- İlaç kartı hazırlayabilme
- İlaç uygulamasında sekiz doğru ilkesini kullanabilme
- Hasta kabul süreci basamaklarını uygulayabilme
- Hasta taburculuk sürecini planlayabilme
- Hasta haklarını savunabilme
- Hasta bakımının her aşamasında etik ilkeleri uygulayabilme
- İş doyumunun önemini açıklayabilme
- İş sağlığı hemşireliğinin görevlerini açıklayabilme
- Temel Hemşirelik Becerileri Öğrenim Rehberi basamaklarına göre mesane kateteri takabilme
- Kalıcı mesane kateteri olan hasta bakımını planlayabilme
- Temel Hemşirelik Becerileri Öğrenim Rehberine göre idrar örneği alma basamaklarını uygulayabilme
- Hasta ve çalışan güvenliği ilkelerini hasta bakımında uygulayabilme
- Hasta bakımında akılcı ilaç kullanımının önemini ifade edebilme

Ünite Değerlendirilmesi:

- Sınav

ERÜ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ GÜZ DÖNEMİ SAĞLIKLI YAŞAM VE HEMŞİRELİK MODÜL VII, ÜNİTE 8

KONULAR	HEDEFLER	ÖĞRETİM METODLARI/KAYNAKLAR	ANA BİLİM DALI
<p>Sağlık ve Hemşirelik Hizmetlerinin Yönetim ve Organizasyonu</p> <p>Yönetimle İlgili Kavramlar Ve Yönetim Süreci</p>	<p>- Yönetim ve hemşirelik yönetimine ilişkin temel kavramları tanımlayabilme</p> <p>- Hemşirelik hizmetleri yönetimi felsefesini ve standartlarını açıklayabilme</p> <p>- Türkiye ve diğer ülkelerdeki sağlık ve hemşirelik hizmetlerinin örgütlenmesini ve işleyişini açıklayabilme</p> <p>- Sağlık hizmetleri yönetiminde esas alınan yasal düzenlemeleri ve hemşirelik mevzuatını kavrayarak uygulama alanındaki durumu değerlendirebilme</p>	<p><u>Öğretim Yöntemleri</u></p> <p>Beyin Fırtınası</p> <p>Anlatma</p> <p>Soru-Cevap</p> <p>Tartışma</p> <p><u>Grup Çalışması</u></p> <p><u>Araç-Gereç-Materyal</u></p> <p>İnternet</p> <p>Projektör</p> <p>Yazı tahtası</p> <p><u>Kaynaklar</u></p> <p>1. Uyar G. Hemşirelik Hizmetleri Yönetim El Kitabı, Vehbi Koç Vakfı Yayınları, 2000.</p> <p>2. Sözen C. Hemşirelikte Yönetim, Palme Yayıncılık, 2007.</p>	
<p>Normal Yenidoğan Dönemi</p> <p>- Normal yenidoğanın tanımı</p> <p>- Yenidoğanın apgar skoru değerlendirme kriterleri</p> <p>- Ekstrauterin yaşama uyum aşamaları</p> <p>- Normal yenidoğanı değerlendirmede kullanılan genel</p>	<p>- Normal yenidoğanın tanımı yapabilme</p> <p>- Yenidoğanın apgar skoru değerlendirme kriterlerini sayabilme</p> <p>- Yenidoğanın yaşam bulgularını yorumlayabilme</p> <p>- Yenidoğanın kas tonüsünü değerlendirebilme</p> <p>- Yenidoğanın rengini değerlendirebilme</p> <p>- Yenidoğanın reflekslerini değerlendirebilme</p> <p>- Ekstrauterin yaşama uyum aşamalarını</p>	<p><u>Kaynaklar</u></p> <p>1. Çavuşoğlu H. Çocuk Sağlığı Hemşireliği Cilt I-II, Genişletilmiş 11. Baskı, Sistem Ofset Basımevi, Ankara, 2013.</p> <p>2. Potts NL, Mandlco BL. Pediatric Nursing: Caring for Children and Their Families. 3rd Ed. Delmar Cengage Learning Inc., NY, 2012.</p> <p>3. Hockenberry M, Wilson D. Rodgers CC. Wong's</p>	<p>Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları</p> <p>Hemşireliği AD</p>

<p>ölçümler (boy, kilo, baş, göğüs ve kol çevresi)</p> <p>- Yenidoğanın derisine ilişkin özellikler</p> <p>- Yenidoğanın başına ilişkin özellikler</p> <p>- Yenidoğanın abdomenine ilişkin özellikler</p> <p>- Yenidoğanın göğsüne ilişkin özellikler</p> <p>- Yenidoğanın genital organlarına ilişkin özellikler</p> <p>- Yenidoğanın ekstremitelerine ilişkin özellikler</p> <p>- Yenidoğanda sistem değerlendirmeleri (kardiyovasküler, hematolojik, solunum, gastrointestinal, üriner, otoimmün, kas-iskelet, sinir sistemleri)</p> <p>- Yenidoğanda değerlendirilmesi gereken refleksler</p> <p>- Yenidoğanda duyu organlarının gelişimi ve değerlendirilmesi</p>	<p>açıklayabilme</p> <p>- Normal yenidoğanı değerlendirmede kullanılan genel antropometrik ölçümleri (boy, kilo, göğüs ve baş çevresi) değerlendirebilme</p> <p>- Normal yenidoğanın muayenesini yapabilme</p> <p>- Yenidoğanın duyularına (görme, tat alma, işitme, koku, dokunma) ilişkin özelliklerini açıklayabilme</p> <p>- Yenidoğanın doğum odasındaki hemşirelik bakım girişimlerini sıralayabilme</p> <p>- Yenidoğanın solunumunun sağlanması ve sürdürülmesinde yapılması gerekenleri açıklayabilme</p> <p>- Yenidoğanda vücut sıcaklığının düzenlenmesinde yapılması gerekenleri açıklayabilme</p> <p>- Yenidoğanda enfeksiyon ve travmanın önlenmesi için yapılması gerekenleri açıklayabilme</p> <p>- Yenidoğanın banyosunun özelliklerini sıralayabilme</p> <p>- Yenidoğanın giyim özelliklerini sıralayabilme</p> <p>- Yenidoğanın beslenme özelliklerini sıralayabilme</p> <p>- Yenidoğanın aile etkileşim özelliklerini sıralayabilme</p> <p>-Yenidoğan hemşirelik bakımını planlayabilme</p>	<p>Essentials Pediatric Nursing. 10th Ed, Elsevier Inc., St. Louis-Missouri, 2017.</p> <p>4. Conk Z, Başbakkal Z, Bal Yılmaz H, Bolişik B (Ed). Pediatri Hemşireliği. 2. Baskı, Akademisyen Tıp Kitabevi, Ankara, 2018.</p> <p>5. Törüner EK, Büyükgönenç L. Çocuk Sağlığı Temel Hemşirelik Yaklaşımları. 2. Baskı, Ankara Nobel Tıp Kitabevi, Ankara, 2017.</p> <p>6. Marcdante KJ, Kliegman RM. Nelson Essentials of Pediatrics. 8th Ed, Elsevier Inc., Philadelphia, 2019.</p> <p>7. Ball JW, Bindler RC, Cowen K, Shaw MR. Principles of Pediatric Nursing. 7th Ed. Pearson, Manhattan, 2017.</p> <p>8. Canbulat Şahiner N, Açıkgöz A, Demirgöz Bal M (Çev Ed). Çocuk Hemşireliği Klinik Uygulama Becerileri Kitabı. Nobel Akademik Yayıncılık, Ankara, 2014.</p> <p>9. Yiğit R. Çocukluk Dönemlerinde Büyüme ve Gelişme. Sistem Ofset, Ankara, 2009.</p> <p>10. Senemoğlu N. Gelişim Öğrenme ve Öğretim. 27. Baskı, Anı Yayıncılık, Ankara, 2018.</p> <p>11. Santrock JW. Child Development. 14th Ed, McGraw Hill, NY, 2014.</p>	
--	--	---	--

<p>(görme, işitme, tat alma, dokunma ve koku alma)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Yenidoğanın doğum odasındaki hemşirelik bakımı girişimleri - Yenidoğanın solunumunun sağlanması ve sürdürülmesinde yapılması gerekenler - Yenidoğanda vücut ısısının düzenlenmesinde yapılması gerekenler - Yenidoğanda enfeksiyon ve travmanın önlenmesinde yapılması gerekenler - Yenidoğanın banyosunun özellikleri - Yenidoğanın giyim özellikleri - Yenidoğanın beslenme özellikleri - Yenidoğanın aile etkileşim özellikleri 		<p>12. Feldman RS. Child Development, 7th Ed, Pearson, Boston, 2016.</p> <p>13. Gökçay G, Beyazova U. İlk Beş Yaşta Çocuk Sağlığı İzlemi. Nobel Tıp Kitabevi, İstanbul, 2017.</p> <p>14. Dağoğlu T, Görak G (Ed). Temel Neonatoloji ve Hemşirelik İlkeleri. Yenilenmiş 2. Baskı, Nobel Tıp Kitabevleri, İstanbul, 2008.</p> <p>15. Okumuş N, Zenciroğlu A (Çev. Ed). Bir Bakışta Neonatoloji. Akademisyen Tıp Kitabevi, Ankara, 2013.</p> <p>16. Okumuş N, Zenciroğlu A (Çev. Ed). Yenidoğan Muayenesi: Kanıta Dayalı Bir Rehber. Neonatoloji. Akademisyen Tıp Kitabevi, Ankara, 2014.</p> <p>17. İnternette konu ile ilgili kaynaklar</p>	
<p>Genetik Geçişler ve Yenidoğan Taramaları</p> <ul style="list-style-type: none"> - Genetik ile ilgili temel kavramlar - İnsan vücudunda bulunan 	<ul style="list-style-type: none"> - Genetik ile ilgili temel kavramları tanımlayabilme - İnsan vücudunda bulunan kromozomların sayısını ve dağılımını ifade edebilme - Genetik hastalıkları sınıflandırabilme 	<p><u>Öğretim Yöntemleri</u></p> <p>Anlatma</p> <p>Tartışma</p> <p>Soru-cevap</p>	<p>Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları</p> <p>Hemşireliği AD</p>

<p>kromozomların özellikleri</p> <ul style="list-style-type: none"> - Genetik hastalıkların sınıflandırılması - Genetik geçişler ve yenidoğan taramaları - Kromozom anomalilerinin tipleri ve özellikleri - Down sendromunun tipleri ve özellikleri - Down sendromundaki aile eğitimi - Down sendromunda genetik danışmanlık - Tek gen bozuklukları - Otosomal dominant hastalıkların özellikleri - Otosomal resesif hastalıkların özellikleri - X e bağlı dominant hastalıkların özellikleri - X e bağlı resesif hastalıkların özellikleri - Fenilketanürinin erken tanısında yapılması gerekenler 	<ul style="list-style-type: none"> - Genetik hastalıkların özelliklerini örneklendirerek açıklayabilme - Genetik hastalıklarda kullanılan tarama testlerini örneklerle açıklayabilme - Genetik danışmanlıkta yapılması gerekenleri örneklerle açıklayabilme -Genetik bozukluklara ilişkin hemşirenin rolünü tartışabilme 	<p><u>Araç-Gereç-Materyal</u></p> <p>İnternet Bilgisayar Yazı tahtası Projektör</p> <p><u>Kaynaklar</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Akçay T (Çev. Ed). Nelson Pediatri. Nobel Tıp Kitabevi, İstanbul, 2015. 2. Conk Z, Başbakkal Z, Bal Yılmaz H, Bolışık B. Pediatri Hemşireliği. Akademisyen Tıp Kitabevi, Ankara, 2013. 3. Çavuşoğlu H. Çocuk Sağlığı Hemşireliği, Cilt 2, Ankara, 2015. 4. Dağoğlu T, Görak G (Ed). Temel Neonatoloji ve Hemşirelik İlkeleri. Yenilenmiş 2. Baskı, Nobel Tıp Kitabevleri, İstanbul, 2008. 5. Okumuş N, Zenciroğlu A (Çev. Ed). Bir Bakışta Neonatoloji. Akademisyen Tıp Kitabevi, Ankara, 2013. 6. Okumuş N, Zenciroğlu A (Çev. Ed). Yenidoğan Muayenesi: Kanıta Dayalı Bir Rehber. Neonatoloji. Akademisyen Tıp Kitabevi, Ankara, 2014. 7. Törüner EK, Büyükgönenç L. Çocuk Sağlığı Temel Hemşirelik Yaklaşımları, Göktuğ Yayıncılık, Ankara 	
---	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> - Genetik bozukluklara ilişkin yapılabilecek testler ve özellikleri - Genetik danışmanlıkta yapılması gerekenleri - Genetik bozukluklara ilişkin hemşirenin rolü 		<p>2012.</p> <p>8. İnternette konu ile ilgili kaynaklar</p>	
<p>Kişilik Gelişimi ve Kişilik Bozuklukları</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Kişilik gelişimini tanımlayabilme - Kişilik bozukluklarını tanımlayabilme - Kişilik bozukluklarında görülen ortak özellikleri açıklayabilme - Kişilik bozukluklarının etiyojisini açıklayabilme -Kişilik bozukluklarının epidemiyolojisini açıklayabilme - Kişilik bozukluklarında genel tedavi yaklaşımlarını sıralayabilme - Kişilik bozukluklarında hemşirelik yaklaşımlarını belirleyebilme 	<p><u>Öğretim Yöntemleri</u></p> <p>Anlatma</p> <p>Tartışma</p> <p>Soru-cevap</p> <p><u>Araç-Gereç-Materyal</u></p> <p>İnternet</p> <p>Projektör</p> <p>Yazı tahtası</p> <p><u>Kaynaklar</u></p> <p>1. Cüceloğlu D. İnsan İnsana, Remzi kitabevi, 58.Baskı, 2019.</p> <p>2. Cüceloğlu D. İnsan ve Davranışı, Remzi Kitabevi, 2017, İstanbul.</p> <p>3. Varcarolis E. Manual of Psychiatric Nursing Care Planning. Elsevier, Sixth Edition, New York, 2019.</p> <p>4. Yiğit R. Çocukluk Dönemlerinde Büyüme Gelişme, Sistem ofset Bas. Yay. San. Tic. Ltd. Şti., Ankara, 2009.</p>	<p>Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği AD</p>

		5. Çam O, Engin E. Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Bakım Sanatı, İstanbul Tıp Kitabevi, İstanbul, 2014.	
<p>Genç, Orta ve Erişkinlik Dönemi</p> <ul style="list-style-type: none"> - Erişkinlik dönemlerine göre fiziksel, psiko-sosyal ve cinsel özellikleri - Erişkinlik dönemin sağlık sorunları - Erişkinlik dönemlerinde sağlık taramaları - Erişkinlik döneminde bağışıklama - Erişkinlik dönemlerinde sağlıklı yaşam tarzı - Evlilik - Sağlıklı ve sağlıksız evlilikler - Yeni kurulan ailedeki sorunlar - Evlilik öncesi sağlık danışmanlığı - Gebelik ve evlilik ilişkisi - Boşanma ve sebepleri - Emeklilik dönemine hazırlık 	<ul style="list-style-type: none"> - Genç, orta ve erişkinin tanımını yapabilme - Erişkinlik dönemlerine göre fiziksel özellikleri açıklayabilme - Erişkinlik dönemlerine göre psiko-sosyal özellikleri açıklayabilme - Erişkinlik dönemlerine göre cinsel sorunları sıralayabilme - Erişkinlik döneminin sağlık sorunlarını sayabilme - Erişkinlik dönemlerinde sağlık taramalarını açıklayabilme - Erişkinlik döneminde bağışıklamanın önemini ifade edebilme - Erişkinlik dönemlerinde sağlıklı yaşam davranışları geliştirme yöntemlerini örneklendirebilme - Sağlıklı ve sağlıksız evlilikleri açıklayabilme - Evlilik öncesi sağlık danışmanlığının önemini açıklayabilme - Gebeliğin evlilik üzerine etkisini açıklayabilme - Boşanma sebeplerini açıklayabilme 	<p><u>Öğretim Yöntemleri</u></p> <p>Anlatma</p> <p>Grup çalışması</p> <p>Tartışma</p> <p>Soru-cevap</p> <p><u>Araç-Gereç-Materyal</u></p> <p>İnternet</p> <p>Projektör</p> <p>Yazı tahtası</p> <p><u>Kaynaklar</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Erci B. Halk Sağlığı Hemşireliği. Genişletilmiş 3. Baskı. Nobel Tıp Kitabevleri, 2020. 2. Lundy, K.S., Janes, S. Community health nursing: Caring for the public's health. (3th ed.), Mississippi: Jones and Bartlett Publishers, 2014, 70-75, 156-167. 3. American Nurses Association. Home Health Nursing: Scope and Standards of Practice (2nd ed.). Washington, 2014, 25-46. 4. Bahar Z, Beşer A. Evde Bakım. 1. Baskı. Akademi. Basın ve Yayıncılık. İstanbul. 	<p>Halk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği AD</p>

		<p>5. Bilen M. Sağlıklı İnsan İlişkileri, 5. Baskı, Armoni LTD Şirketi, Ankara.</p> <p>6. Öztürk Y. Ve Günay O. Yetişkin Sağlığı , Halk Sağlığı Genel Bilgiler, Erciyes Üniversitesi yayınları No:172, Kayseri, 2011.</p> <p>7. Erci B. Erkek sağlığı, Halk Sağlığı Hemşireliği, Göktuğ Basım, 2009.</p> <p>8. Önal E. Evlilik Öncesi Danışmanlık ve Genetik Danışma. www.publikealth.pitt.edu/supercourse/SupercoursePPT/17011-18001/17431.ppt (ET:11.12.2010).</p> <p>9. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının Kitapları</p> <p>10. Öztürk O. Ruh Sağlığı ve Bozuklukları, 7. Basım, Medikomat Basım, Ankara, 2007.</p>	
<p>Görüşme</p> <ul style="list-style-type: none"> - Görüşmenin tanımı - Görüşmenin önemi - Görüşmenin amacı - Görüşmede amaç belirlenmesinin önemi - Görüşmede zaman belirlenmesinin önemi - Görüşme süreci (görüşmeye 	<ul style="list-style-type: none"> - Görüşmenin tanımını yapabilme - Görüşmenin önemini açıklayabilme - Görüşmenin amacını açıklayabilme - Görüşme amacını yazabilme - Görüşmede amaç belirlemenin önemini açıklayabilme - Görüşmenin başlatılmasında dikkat edilecek ilkeleri sıralayabilme - Görüşmenin sürdürülmesinde dikkat edilecek 	<p><u>Öğretim Yöntemleri</u></p> <p>Anlatma</p> <p>Tartışma</p> <p>Soru-cevap</p> <p><u>Araç-Gereç-Materyal</u></p> <p>İnternet</p> <p>Projektör</p> <p>Yazı tahtası</p> <p><u>Kaynaklar</u></p>	<p>Ruh Sağlığı ve Hastalıkları</p> <p>Hemşireliği AD</p>

<p>hazırlık, görüşmeye başlama, sürdürme, sonlandırma basamakları)</p> <p>- İyi bir görüşmecide bulunması gereken özellikler</p> <p>- Görüşmeyi etkileyen faktörler</p>	<p>ilkeleri sıralayabilme</p> <p>- Görüşmenin sonlandırılmasında dikkat edilecek ilkeleri sıralayabilme</p> <p>- Görüşmenin değerlendirme basamağının ilkelerini sıralayabilme</p> <p>- Örnek bir görüşme planlayabilme</p> <p>- Örnek bir görüşme yapabilme</p> <p>- Görüşmeyi yapan kişinin sahip olması gereken özellikleri sıralayabilme</p> <p>- Görüşmeyi etkileyen faktörleri sıralayabilme</p> <p>- Görüşme raporu yazma ilkelerini sıralayabilme</p> <p>- Örnek görüşme raporu hazırlayabilme</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Terakye G. Hemşirelikte iletişim ve Hasta-Hemşire ilişkileri, Sağlık Bakanlığı, 2001. 2. Çam O, Engin E. Ruh Sağlığı Ve Hastalıkları Hemşireliği Bakım Sanatı. İstanbul Tıp Kitabevi, İstanbul, 2014. 	
<p>İlaç ve Farmakoloji</p> <p>İlaçların Veriliş Yolları ve Farmasötik Şekiller</p>	<p>- İlaçların temel özelliklerini (seçicilik, etkinin geçiciliği, etkinin doza bağlı olması) açıklayabilme</p> <p>- İlaçların elde edildiği kaynakları açıklayabilme</p> <p>- Yeni ilaç geliştirme sürecini açıklayabilme</p> <p>- Farmakoloji ve alt dallarını açıklayabilme</p> <p>- İlaçların uygulama yollarını belirleyebilme</p> <p>- İlaçların lokal ve sistemik etkilerini açıklayabilme</p> <p>- İlaç uygulaması sırasında dikkat edilmesi gereken özellikleri sayabilme</p> <p>- Farmasötik şekilleri (tablet, kapsül, ampül, krem vb) ve bunların kullanım özelliklerini açıklayabilme</p>	<p><u>Öğretim Yöntemleri</u></p> <p>Anlatma</p> <p>Soru-cevap</p> <p>Tartışma</p> <p>Grup çalışması</p> <p><u>Araç-Gereç-Materyal</u></p> <p>İnternet</p> <p>Yazı tahtası</p> <p><u>Kaynaklar</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Türkiye İlaç Kılavuzu, Turgut Yayıncılık ve Ticaret A.Ş. 2. Katzung & Trevor Farmakoloji, A. Gökhan Akkan 	<p>Farmakoloji AD</p>

		<p>ve ark. Nobel Tıp Kitabevi</p> <p>3. Lippincott Farmakoloji, Güneş Tıp Kitabevi</p> <p>4. Renkli Farmakoloji Atlası, Atila Bozkurt ve ark. Palme Yayıncılık</p> <p>5. Süzer Farmakoloji, Öner Süzer, Klinisyen Tıp Kitabevleri</p> <p>6. Mosbys Crash Course Farmakoloji, Hakan S. Orer ve ark. Güneş Tıp Kitabevi</p> <p>7. BRS Farmakoloji, Sami Selçuk Biricik, Nobel Tıp Kitabevi</p>	
<p>Farmakokinetik İlaçların Etkisini Değiştiren Faktörler</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Absorpsiyon (emilim) terimini açıklayabilme - Distribüsyon (dağılım) terimini açıklayabilme - Biyotransformasyon (metabolizma) terimini açıklayabilme - Ekskresyon (itrah) terimini açıklayabilme - Biyoeşdeğerlik terimini açıklayabilme - Biyoyararlanım terimini açıklayabilme - Ön-ilaç terimini açıklayabilme - Enzim indüksiyonu-inhibisyonu terimini açıklayabilme - Enterohepatik siklus terimlerini açıklayabilme - Farmakokinetiği açıklayabilme - Suni itrah yöntemleri ve zehirlenme tedavisindeki önemini açıklayabilme 	<p><u>Öğretim Yöntemleri</u></p> <p>Anlatma</p> <p>Soru-cevap</p> <p>Grup çalışması</p> <p>Tartışma</p> <p><u>Araçlar</u></p> <p>İnternet</p> <p>Projektör</p> <p>Yazı tahtası</p> <p><u>Kaynaklar</u></p> <p>1. Türkiye İlaç Kılavuzu, Turgut Yayıncılık ve Ticaret A.Ş.</p> <p>2. Katzung & Trevor Farmakoloji, A. Gökhan Akkan....., Nobel Tıp Kitabevi</p>	Farmakoloji AD

	<ul style="list-style-type: none"> - İlaçların etkisini değiştirebilen faktörleri açıklayabilme - İlaç dozlarının hesaplanmasında dikkate alınacak kriterleri sıralayabilme - İdeal ağırlığın doz hesaplanmasında kullanımını açıklayabilme - Tolerans terimini açıklayabilme - Taşiflaksi kavramlarını açıklayabilme 	<ul style="list-style-type: none"> 3 .Lippincott Farmakoloji, Güneş Tıp Kitabevi 4 .Renkli Farmakoloji Atlası, Atila Bozkurt...., Palme Yayıncılık 5. Süzer Farmakoloji, Öner Süzer, Klinisyen Tıp Kitabevleri 6. Mosbys Crash Course Farmakoloji, Hakan S. Orer..., Güneş Tıp Kitabevi 7 .BRS Farmakoloji, Sami Selçukbiricik, Nobel Tıp Kitabevi 	
<p>İlaçların Etki Mekanizmaları (doz-cevap ilişkisi) İlaç Etkileşimleri İlaçların İstenmeyen Etkileri</p>	<ul style="list-style-type: none"> - İlaçların etki mekanizmalarını açıklayabilme - Etki ya da yanıt çeşitlerini (dereceli yanıt ve hep ya da hiç tarzında yanıt) açıklayabilme - Doz-yanıt eğrisini açıklayabilme - Tedavi indeksini açıklayabilme - Agonist ve antagonist kavramlarını karşılaştırabilme - Etkileşim tanımını açıklayabilme - Geçimsizlik tanımını açıklayabilme - Kimyasal antagonizma tanımını açıklayabilme - Fizyolojik antagonizma tanımını açıklayabilme - Farmakolojik antagonizma tanımını açıklayabilme - Sinerjizma tanımını açıklayabilme - Sumasyon tanımını açıklayabilme -Potansiyalizasyon tanımını açıklayabilme - Farmakokinetik etkileşim tanımlarını açıklayabilme 	<p><u>Öğretim Yöntemleri</u></p> <p>Anlatım Soru-cevap</p> <p><u>Araçlar</u></p> <p>Tepegöz Projeksiyon</p> <p><u>Kaynaklar</u></p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Türkiye İlaç Kılavuzu, Turgut Yayıncılık ve Ticaret A.Ş. 2. Katzung & Trevor Farmakoloji, A. Gökhan Akkan...., Nobel Tıp Kitabevi 3. Lippincott Farmakoloji, Güneş Tıp Kitabevi 4.Renkli Farmakoloji Atlası, Atila Bozkurt...., Palme Yayıncılık 5. Süzer Farmakoloji, Öner Süzer, Klinisyen Tıp 	Farmakoloji AD

	<ul style="list-style-type: none"> - İstenmeyen etki (yan etki, toksik etki) kavramlarını tanımlayabilme - Toksik etkileri sınıflandırabilme - İlaçların toksik etkilerinin daha sık görüldüğü organları tanımlayabilme - İlaç seçiminde yarar/zarar riskini değerlendirebilme 	<p>Kitabevleri</p> <p>6. Mosbys Crash Course Farmakoloji, Hakan S. Orer..., Güneş Tıp Kitabevi</p> <p>7. BRS Farmakoloji, Sami Selçukbiricik, Nobel Tıp Kitabevi</p>	
<p>İlaç İstemi</p> <p>-İstem çeşitleri</p> <p>-İlaç kartı</p> <p>-İlaç hatalarının önlenmesi</p>	<ul style="list-style-type: none"> - İlaç istem formunu tanımlayabilme - Bir istemde bulunması gereken bilgileri sıralayabilme - İlaç istem çeşitlerini sıralayabilme - Sözel olarak ilaç isteminde yapılması gerekenleri açıklayabilme - Bir ilaç kartında olması gereken bilgileri sayabilme - İlaç kartı hazırlayabilme - İlaç uygulamasında genel olarak sekiz doğru ilkesini sıralayabilme -İlaç uygulamasında sekiz doğru ilkesini kullanabilme - 	<p><u>Öğretim Yöntemleri</u></p> <p>Anlatım</p> <p>Soru.-cevap</p> <p>Demonstrasyon</p> <p>Koçluk</p> <p><u>Araçlar</u></p> <p>Tepegöz</p> <p>Projeksiyon</p> <p>İlaç Kartı</p> <p><u>Kaynaklar</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ay FA. Temel Hemşirelik Kavramlar, İlkeler, Uygulamalar, Medikal Yayıncılık, İstanbul, 2008. 2. Taşcı S ve ark. Temel Hemşirelik Becerileri Öğrenim Rehberi, Akademisyen Kitabevi, Özyurt Matbaacılık, 3. Basım, Ankara, 2018. 3. Çavuşoğlu H. Çocuk Sağlığı Hemşireliği II, Sistem Ofset, Ankara, 2013. 	<p>Hemşirelik Esasları</p> <p>AD</p>

		<p>4. Potts NL, Mandleco BL. Pediatric Nursing: Caring for Children and Their Families, Delmar Thomson Learning Inc., Albany, 2002.</p> <p>5. Aşti T, Karadağ A. Hemşirelik Esasları, Bilgiden Uygulamaya, Kavramlar, İlkeler, Beceriler, Akademi Basın, 2. Basım, İstanbul, 2020.</p> <p>6. Potter PA, Perry AG. Fundamentals of Nursing, 6 th Edition, Mosby, 2016.</p> <p>7. Potter P. Klinik Uygulama Becerileri ve Yöntemleri, Aşti TA, Karadağ A. (Çev. Edt.), Nobel Kitabevi, Adana, 2011.</p> <p>8. Lynn P. Klinik Hemşirelik Becerileri, Bektaş H. (Çev. Edt.), Nobel Kitabevi, Ankara, 2015.</p>	
Lokal İlaç Uygulamaları	<p>-Kulağa ilaç uygulama ilkelerini sıralayabilme</p> <p>- Göze ilaç uygulama ilkelerini sıralayabilme</p> <p>- Buruna ilaç uygulama ilkelerini sıralayabilme</p> <p>- Cilde ilaç uygulama ilkelerini sıralayabilme</p> <p>- Vajinaya ilaç uygulama ilkelerini sıralayabilme</p> <p>- Rektuma ilaç uygulama ilkelerini sıralayabilme</p> <p>-Temel Hemşirelik Becerileri Öğrenim Rehberine göre lokal ilaç uygulamalarını yapabilme</p>	<p><u>Öğretim Yöntemleri</u></p> <p>Anlatım</p> <p>Soru cevap</p> <p>Demonstrasyon</p> <p>Koçluk</p> <p><u>Araçlar</u></p> <p>Tepegöz</p> <p>Projeksiyon</p> <p>Göz damlası</p> <p>Kulak damlası</p> <p>Krem</p>	Hemşirelik Esasları AD

		<p>Burun damlası</p> <p>Libalax</p> <p>Vajinal krem</p> <p><u>Kaynaklar</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Taşcı S ve ark. Temel Hemşirelik Becerileri Öğrenim Rehberi, Akademisyen Kitabevi, Özyurt Matbaacılık, 3. Basım, Ankara, 2018. 2. Çavuşoğlu H. Çocuk Sağlığı Hemşireliği II, Sistem Ofset, Ankara, 2013. 3. Potts.,NL., Mandelco, BL. Pediatric Nursing: Caring for Children and Their Families, Delmar Thomson Learning Inc., Albany, 2002. 4. Ay FA. Temel Hemşirelik Kavramlar, İlkeler, Uygulamalar, Medikal Yayıncılık, İstanbul, 2008. 5. Aşti T, Karadağ A. Hemşirelik Esasları, Bilgiden Uygulamaya, Kavramlar, İlkeler, Beceriler, Akademi Basın, 2. Basım, İstanbul, 2020. 6. Potter PA, Perry AG. Fundamentals of Nursing, 6 th Edition, Mosby, 2016. 7. Potter P. Klinik Uygulama Becerileri ve Yöntemleri, Aşti TA, Karadağ A. (Çev. Ed.), Nobel Kitabevi, Adana, 2011. 8. Lynn P. Klinik Hemşirelik Becerileri, Bektaş H.	
--	--	---	--

		(Çev. Ed.), Nobel Kitabevi, Ankara, 2015.	
Hasta Kabulü ve Taburculuk	<p>-Hasta kabulünü tanımlayabilme</p> <p>-Hasta kabul çeşitlerini sayabilme</p> <p>-Hasta kabulünde tıbbi ekibin sorumluluklarını açıklayabilme</p> <p>- Hasta kabul süreci basamaklarını uygulayabilme</p> <p>-Hasta taburculuğunu tanımlayabilme</p> <p>-Hasta taburculuk işlemlerini gerçekleştirebilme</p> <p>-Hastaya özgü taburculuk planı hazırlayabilme</p> <p>-Taburculuk eğitimi yapabilme</p>	<p><u>Öğretim Yöntemleri</u></p> <p>Anlatım</p> <p>Soru.-cevap</p> <p>Demonstrasyon</p> <p>Koçluk</p> <p><u>Araçlar</u></p> <p>Tepegöz</p> <p>Projeksiyon</p> <p>İlaç Kartı</p> <p><u>Kaynaklar</u></p> <p>1. Ay FA. Temel Hemşirelik Kavramlar, İlkeler, Uygulamalar, Medikal Yayıncılık, İstanbul, 2008.</p> <p>2. Taşcı S ve ark. Temel Hemşirelik Becerileri Öğrenim Rehberi, Akademisyen Kitabevi, Özyurt Matbaacılık, 3. Basım, Ankara, 2018.</p> <p>3. Çavuşoğlu H. Çocuk Sağlığı Hemşireliği II, Sistem Ofset, Ankara, 2013.</p> <p>4. Potts NL, Mandelco BL. Pediatric Nursing: Caring for Children and Their Families, Delmar Thomson Learning Inc., Albany, 2002.</p> <p>5. Aştı T, Karadağ A. Hemşirelik Esasları, Bilgiden Uygulamaya, Kavramlar, İlkeler, Beceriler,</p>	Hemşirelik Esasları AD

		<p>Akademi Basın, 2. Basım, İstanbul, 2020.</p> <p>6. Potter PA, Perry AG. Fundamentals of Nursing, 6 th Edition, Mosby, 2016.</p> <p>7. Potter P. Klinik Uygulama Becerileri ve Yöntemleri. Aşti TA, Karadağ A (Çev. Ed.) Nobel Kitabevi, 2011.</p>	
Hasta Hakları ve Etik Vakalar	<ul style="list-style-type: none"> - Hak kavramını açıklayabilme - Hak sahibi kavramını açıklayabilme - Hasta haklarının tarihsel gelişimini açıklayabilme - Türkiye’deki hasta haklarının tarihsel gelişimini açıklayabilme - Hasta hakkı kavramını açıklayabilme - Hasta haklarının ilkelerini sıralayabilme - Hasta haklarının amaçlarını sayabilme - Tıbbi bakım hakkını açıklayabilme - Bilgilendirme hakkını açıklayabilme - Onam hakkını açıklayabilme - Mahremiyet ve özel hayata saygı hakkını açıklayabilme - Tıbbi araştırmalarda hasta haklarını açıklayabilme -Farklı vakalarda hasta haklarını tartışabilme -Hasta haklarını savunabilme -Vakalara göre etik sorumluluğu açıklayabilme -Hasta bakımının her aşamasında etik ilkeleri göre 	<p><u>Öğretim Yöntemleri</u></p> <p>Soru- Cevap</p> <p>Vaka Tartışması</p> <p>Grup Çalışması</p> <p><u>Araç-Gereç-Materyal</u></p> <p>Projektör</p> <p>Yazı tahtası</p> <p><u>Kaynaklar</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Erci B. Halk Sağlığı Hemşireliği. Genişletilmiş 3. Baskı. Nobel Tıp Kitabevleri, 2020. 2. Lundy, K.S., Janes, S. Community health nursing: Caring for the public’s health. (3th ed.), Mississippi: Jones and Bartlett Publishers, 2014; 70-75, 156-167. 3. American Nurses Association. Home Health Nursing: Scope and Standards of Practice (2nd ed.). Washington, 2014, 25-46. 4. Bahar Z, Beşer A. Evde Bakım. 1. Baskı. 	Halk Sağlığı Hemşireliği AD

	<p>davranabilme</p>	<p>Akademi. Basın ve Yayıncılık. İstanbul.</p> <p>5. Burkhardt MA, Nathaniel AK. Çev Ed. Alpar ŞE, Bahçecik N, Karabacak Ü. Çağdaş Hemşirelikte Etik. 3. Baskı İstanbul Kitabevi. İstanbul, 2013.</p> <p>6. Önal G. Hasta haklarının anatomisi. Acıbadem Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi, 2012; 3(1): 7-14.</p> <p>7. Zaybak A, Eşer İ, Günay E ve ark. Bir Üniversite hastanesinde hastaların hasta haklarını kullanma tutumunun incelenmesi. İ.Ü.F.N. Hem. Derg, 2012; 20 (2): 104-111.</p>	
Tükenmişlik ve İş Doyumu	<p>-iş doyumunu kavramını tanımlayabilme</p> <p>-iş doyumunu kavramına ilişkin yaygın kuramları açıklayabilme</p> <p>-iş doyumunu ile bireysel özellikler arasında ilişki kurabilme</p> <p>-iş doyumunu ile çevresel özellikler arasında ilişki kurabilme</p> <p>-Hemşirelikte iş doyumunu etkileyen etmenleri açıklayabilme</p> <p>-iş doyumsuzluğunun bireysel sonuçlarını tespit edebilme</p> <p>-iş doyumsuzluğunun örgütsel sonuçlarını tespit edebilme</p>	<p><u>Öğretim Yöntemleri</u></p> <p>Beyin Fırtınası</p> <p>Anlatma</p> <p>Soru-Cevap</p> <p>Tartışma</p> <p><u>Grup Çalışması</u></p> <p><u>Araç-Gereç-Materyal</u></p> <p>İnternet</p> <p>Projektör</p> <p>Yazı tahtası</p> <p><u>Kaynaklar</u></p> <p>1. Uyar G. Yönetim El Kitabı, 1996.</p> <p>2. Hemşirelik Hizmetleri Yönetim El Kitabı, Vehbi</p>	<p>Hemşirelikte Yönetim AD</p>

	<ul style="list-style-type: none"> -Tükenme kavramını tanımlayabilme -Tükenmişlik sendromu kavramını tanımlayabilme -Hemşirelerde tükenmişlik nedenlerini açıklayabilme -Tükenmişlik belirtilerini tespit edebilme -Tükenmişlik evrelerini açıklayabilme -Tükenmişlik sendromu ile etkili baş etme yollarını belirleyebilme 	Koç Vakfı Yayınları, 1996	
<p>Mesane Kateterizasyonu</p> <ul style="list-style-type: none"> - Steril idrar örneği alma - Mesane İrrigasyonu - Mesane Egzersizi 	<ul style="list-style-type: none"> - Mesane kateterizasyonunu tanımlayabilme - Mesane kateterizasyonunda kullanılan kateterin özelliklerini sayabilme - Mesane kateterizasyonunun tiplerini sayabilme -Kişiye uygun katerizasyon tipini belirleyebilme - Mesane kateterizasyonunun uygulanış amaçlarını sayabilme - Mesane kateterizasyonunun komplikasyonlarını açıklayabilme - Kalıcı mesane kateteri olan hastanın bakımında dikkat edilmesi gereken ilkeleri sayabilme - Temel Hemşirelik Becerileri Öğrenim Rehberine göre mesane kateteri takma - Temel Hemşirelik Becerileri Öğrenim Rehberine göre kalıcı mesane kateteri çıkarabilme - Kondom kateter uygulamasını açıklayabilme - Temel Hemşirelik Becerileri Öğrenim Rehberine 	<p><u>Öğretim Yöntemleri</u></p> <p>Anlatma</p> <p>Tartışma</p> <p>Soru-cevap</p> <p><u>Araç-Gereç-Materyal</u></p> <p>İnternet</p> <p>Bilgisayar</p> <p>Projektör</p> <p>Yazı tahtası</p> <p><u>Kaynaklar</u></p> <p>1. Akdemir N, Birol L. İç Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı, Genişletilmiş 2. Baskı, Sistem Ofset, Ankara, 2004.</p> <p>2. Yazıcı H, Hamuryudan V, Sonsuz A. Cerrahpaşa İç Hastalıkları. Açıbay Ö. Kalsiyum Metabolizması ve Metabolik Kemik Hastalıkları. İstanbul, 2005: 1167-1175.</p>	Hemşirelik Esasları AD

	<p>göre kondom kateteri takma</p> <ul style="list-style-type: none"> - İdrar örneği alma türlerini açıklayabilme - Mesane irrigasyonunu tanımlayabilme - Mesane irrigasyon tiplerini açıklayabilme - Mesane irrigasyonu sırasında dikkat edilmesi gereken durumları sayabilme - Mesane jimnastiğini açıklayabilme - Temel Hemşirelik Becerileri Öğrenim Rehberine göre mesane jimnastiği uygulatabilme 	<p>3. Berkow R. The Merck Manuel, (Çev. Pekus R.M), Merk Yayıncılık, 14. Baskı, İstanbul, 1982.</p> <p>4. Yasavul Ü. Hacettepe İç Hastalıkları Kitabı, Hacettepe Üniversitesi Yayınları, Ankara, 2004.</p> <p>5. Erdil F, Elbaş Özhan N. Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği, 4. Baskı Ankara, 2004.</p> <p>6. Potter P. Klinik Uygulama Becerileri ve Yöntemleri, Aşti TA, Karadağ A. (Çev. Ed.), Nobel Kitabevi, Adana, 2011.</p> <p>7. Lynn P. Klinik Hemşirelik Becerileri, Bektaş H. (Çev. Ed.), Nobel Kitabevi, Ankara, 2015.</p> <p>8. Ay FA. Temel Hemşirelik Kavramlar, İlkeler, Uygulamalar, Medikal Yayıncılık, İstanbul, 2008.</p> <p>9. Aşti T, Karadağ A. Hemşirelik Esasları, Bilgiden Uygulamaya, Kavramlar, İlkeler, Beceriler, Akademi Basın, 2. Basım, İstanbul, 2020.</p> <p>10. Taşcı S ve ark. Temel Hemşirelik Becerileri Öğrenim Rehberi, Akademisyen Kitabevi, Özyurt Matbaacılık, 3. Basım, Ankara, 2018.</p>	
<p>İş sağlığı hemşireliği</p> <ul style="list-style-type: none"> - İş-meslek tanımları 	<ul style="list-style-type: none"> - İş güvenliğini tanımlayabilme - İş güvenliğinin amaçlarını sıralayabilme - Meslek hastalıkları yönünden riskli durumları açıklayabilme - Meslek hastalıklarının epidemiyolojik özelliklerini 	<p>Öğretim Yöntemleri</p> <p>Anlatma</p> <p>Grup çalışması</p> <p>Tartışma</p> <p>Soru-cevap</p>	<p>Halk Sağlığı</p> <p>Hemşireliği AD</p>

	<p>açıklayabilme</p> <ul style="list-style-type: none"> - Meslek hastalıklarından korunma yollarını açıklayabilme <p>açıklayabilme</p> <ul style="list-style-type: none"> - Meslek hastalıklarından korunmada alınacak önlemleri sıralayabilme - İş kazasını tanımlayabilme - İş kazalarının nedenlerini açıklayabilme - İş kazalarının epidemiyolojik özelliklerini açıklayabilme - İş kazalarından korunma yollarını açıklayabilme - İş yeri hemşiresinin görevlerini sıralayabilme - Ergonominin tanımını yapabilme - Ergonominin amaçlarını sıralayabilme - Ülkemizde en sık karşılaşılan iş sağlığı sorunlarını açıklayabilme	<p><u>Araç-Gereç-Materyal</u></p> <p>İnternet</p> <p>Projektör</p> <p>Yazı tahtası</p> <p><u>Kaynaklar</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Erci B. Halk Sağlığı Hemşireliği. Genişletilmiş 3. Baskı. Nobel Tıp Kitabevleri, 2020. 2. Lundy, K.S., Janes, S. Community health nursing: Caring for the public's health. (3th ed.), Mississippi: Jones and Bartlett Publishers, 2014. 3. American Nurses Association. Home Health Nursing: Scope and Standards of Practice (2nd ed.). Washington, 2014: 25-46. 4. Bahar Z, Beşer A. Evde Bakım. 1. Baskı. Akademi. Basın ve Yayıncılık. İstanbul. 5. Emiroğlu N. Yıldız A., İş Yeri Hemşireliği, Teknik Rapor No:6, Halk Sağlığı Kurumu Derneği, Sağlık Ve Sosyal Yardım Vakfı. 6. Meslek Hastalıkları ve İş Kazaları Sempozyumu Bildiriler, 28 Nisan- 1 Mayıs 2004, İstanbul 7. İş Sağlığı Hemşireliği Ders Notları 8. Centel T., İş Sağlığı Ve İş Güvenliği Mevzuatı, Hanlar Matbaacılık, İstanbul, 2000.	
--	--	---	--

		<p>9. Bilir N., Genel Çevre Sağlığı Bilgisi (İş Sağlığı), Hatipoğlu Yayınları, 1. Baskı, Şubat 1995 Ankara.</p> <p>10. Bilir N., Yıldız A. Türkiye’de İş Sağlığı Konusuna Tarihsel Bakış, Hacettepe Halk Sağlığı Vakfı, Ağustos 1998.</p> <p>11. Çevre Ve İşçi Sağlığı, İş Güvenliği Ders Notları, Türk İş Yayınları No.190, Ankara 1995.</p> <p>12. http://www.tisk.org.tr/diger_sayilar.asp</p> <p>13. http://isggm.calisma.gov.tr/docs/yayinlar/yayinlar.asp</p> <p>14. İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği http://www.mevzuat.gov.tr/Metin.Asp?MevzuatKod=7.5.16924&MevzuatIliski=0&sourceXmlSearch</p> <p>15. 19 Nisan 2011 Hemşirelik Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik (Resmi Gazete)</p>	
Hasta ve Çalışan Güvenliği	<p>- Hasta güvenliği ve hasta güvenliği kültürü kavramlarını tanımlayabilme</p> <p>-Hasta güvenliğinin önemini açıklayabilme</p> <p>-Hasta güvenliğinin tarihsel gelişimini açıklayabilme</p> <p>-Hastaneler için belirlenen uluslararası hasta güvenliği hedeflerini açıklayabilme</p>	<p><u>Öğretim Yöntemleri</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Anlatım - Soru cevap <p><u>Araç-Gereç-Materyal</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - İnternet <p><u>Kaynaklar</u></p>	Hemşirelikte Yönetim AD

	<p>-Hasta güvenliğini olumsuz etkileyen faktörleri belirleyebilme</p> <p>-Tıbbi hata türlerini açıklayabilme</p> <p>-Hasta güvenliği ihlallerinin sonuçlarını tartışabilme</p> <p>-Hemşirelerin hasta güvenliği kültüründeki yerini tartışabilme</p>	<p>1. Hasta Ve Çalışan Güvenliğinin Sağlanmasına Dair Yönetmelik. https://www.tkhk.gov.tr/Dosyalar/38518e718fcb4d76a34da3d615770c56.pdf</p> <p>2. T.C Sağlık Bakanlığı Türkiye Halk Sağlığı Kurumu “Hasta Hakları ve Hasta Güvenliği” Ankara, 2016.</p> <p>3. Sayek F. TTB Raporları/Kitapları, “Hasta Güvenliği: Türkiye ve Dünya” Türk Tabipleri Birliği Yayınları, Ankara, 2011.</p> <p>4. Baykal Ü, Şahin HN, Altuntaş S. Hasta Güvenliği Tutum Ölçeği’nin Türkçeye uyarlanması. Hemşirelikte Eğitim Ve Araştırma Dergisi 2010; 7 (1): 39-46.</p> <p>5. Akalın HE. Yoğun bakım ünitelerinde hasta güvenliği. Yoğun Bakım Dergisi 2005; 5(3): 141-146.</p> <p>6. Akgün S, Al-Assaf AF. Sağlık kuruluşunda hasta güvenliği anlayışını nasıl oluşturabiliriz? Sağlık Düşüncesi ve Tıp Kültürü Dergisi. 2007; 3: 42-47.</p> <p>7. Gökdoğan F, Yorgun S. Sağlık hizmetlerinde hasta güvenliği ve hemşireler. Anadolu Hemşirelik ve Sağlık Bilimleri Dergisi. 2010; 13(2): 53-59.</p>	
Akılca İlaç Kullanımı	<p>-Uygun olmayan ilaç kullanım şekillerini sayabilme</p> <p>-Uygun olmayan ilaç kullanımına neden olan faktörlerini belirleyebilme</p> <p>-Uygun olmayan ilaç kullanımının etkilerini</p>	<p><u>Öğretim Yöntemleri</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - -Anlatım - -Soru cevap <p><u>Araç-Gereç-Materyal</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - İnternet 	Hemşirelik Esasları AD

	<p>tartışabilme</p> <ul style="list-style-type: none"> -Akılcı ilaç kullanımını tanımlayabilme -Akılcı ilaç kullanım ilkelerini açıklayabilme -Akılcı ilaç kullanımı için özel olan grupları belirleyebilme -Sağlık hizmeti sunanların ve hizmet alanların akılcı ilaç kullanımındaki rollerini açıklayabilme -Akılcı ilaç kullanımı konusunda dünyadaki ve ülkemizdeki durumu tartışabilme -İlaç kullanımında dikkat edilmesi gerekenleri sayabilme - Hasta bakımında akılcı ilaç kullanımının önemini tartışabilme	<p>Kaynaklar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Akılcı A. Akılcı İlaç Kullanımının Genel İlkeleri ve Türkiye'deki Güncel Durum, Türkiye Klinikleri J Pharmacol-Special Topics, 2015; 3(1): 1-10. 2. Akılcı İlaç Kullanımı nedir? 3. http://www.tuked.org/CKeditor/Images/Doz_Ak%C4%B1lc%C4%B1Ilac.pdf 4. Topluma Yönelik Akılcı İlaç Kullanımı. T.C. Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı, http://www.tki.gov.tr/Dosyalar/Dosya/akilciilackul.pdf 2013. 5. Akılcı İlaç Kullanımı Ulusal Eylem Planı. (2014-2017), http://www.akilciilac.gov.tr/wp-content/uploads/2014/11/aik-ulusal-eylem-planı.pdf 6. Aksoy M, Alkan A, İşli F. Türkiye Akılcı İlaç Kullanımı Bülteni, Sağlık Bakanlığı, Ankara, 2015. 7. https://www.titck.gov.tr/PortalAdmin/Uploads/Titck/Contents/Documents/6da4e9a668067.pdf	
--	---	---	--

ERÜ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ GÜZ DÖNEMİ SAĞLIKLI YAŞAM VE HEMŞİRELİK MODÜL VII, ÜNİTE 14

Ünite Konuları:

- İleri yetişkinlik dönemi, yaşlanma sürecinin fizyolojik boyutu
- Menapoz
- Andropoz
- Osteoporoz
- Yaşlılıkta beslenme
- Yaşlılıkta görülebilecek psikososyal sorunlar
- Yaşlı sağlığı
- Yaşlılıkta verilen hizmetler
- İleri yaş döneminde sağlık eğitimi
- İleri yaş dönemindeki bireylerde risk faktörleri
- Evde bakım
- Ölüm

Ünite Genel Hedefleri:

- Yaşlılık ile sistemlere özgü fizyolojik sorunlar arasında ilişki kurabilme
- Menopoz dönemi ile fiziksel ve psiko-sosyal sorunlar arasında ilişki kurabilme
- Menopoz dönemindeki kadınların sağlık sorunlarına yönelik hemşirelik bakımını planlayabilme
- Andropoz dönemi ile fiziksel ve psiko-sosyal sorunlar arasında ilişki kurabilme
- Andropoz dönemindeki erkeklerin sağlık sorunlarına yönelik hemşirelik bakımını planlayabilme
- Yaşlı bireyin gereksinimleri doğrultusunda beslenme rejimini düzenleyebilme
- Türk toplumunda yaşlılık ve yaşlılığa bağlı sorunları tartışabilme
- Evde bakımın önemini tartışabilme
- Yas sürecindeki bireye hemşirelik bakımı planlayabilme
- Terminal dönemdeki hasta ve ailesine hemşirelik bakımı planlayabilme

Ünite Değerlendirilmesi:

- Sınav

ERÜ. SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ GÜZ DÖNEMİ SAĞLIKLI YAŞAM VE HEMŞİRELİK MODÜL VII, ÜNİTE 14

KONULAR	HEDEFLER	ÖĞRETİM METODLARI/KAYNAKLAR	ANA BİLİM DALI
İleri Yetişkinlik Dönemi ve Yaşlanma Sürecinin Fizyolojik Boyutu	<p>- Yaşlılığı tanımlayabilme</p> <p>- Türkiye ve Dünya'daki yaşlı nüfus oranı arasındaki farkı açıklayabilme</p> <p>-Yaş dönemlerinin sınıflamasını DSÖ'ye göre sayabilme</p> <p>-Yaşlılıkta fizyolojik sistemlerde görülen değişiklikleri açıklayabilme</p> <p>-Yaşlılıkta psikososyal değişiklikleri açıklayabilme</p> <p>-Yaşlılıkta sistemlere özgü sağlık sorunlarına ilişkin hemşirelik bakımı planlayabilme</p> <p>-Yaşlılıkta sistemlere özgü sağlık sorunlarına ilişkin hemşirelik bakımı uygulayabilme</p>	<p>Öğretim Yöntemleri</p> <p>Anlatma</p> <p>Tartışma</p> <p>Soru-cevap</p> <p>Araç-Gereç-Materyal</p> <p>İnternet</p> <p>Projektör</p> <p>Yazı tahtası</p> <p>Kaynaklar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Akdemir N, Birol L. İç Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı. Güncellenmiş 5. Baskı, Akademisyen kitapevi, Ankara, 2020. 2. Karadakovan A, Aslan Eti F. (Ed.) Dahili ve Cerrahi Hastalıklarda Bakım. Güncellenmiş 5. Baskı, Akademisyen kitapevi, Ankara, 2020. 3. Ovayolu N, Ovayolu Ö, Temel İç Hastalıkları Hemşireliği ve Fraklı Boyutlarıyla Kronik Hastalıklar, Nobel Tıp Kitabevi, Adana, 2016. 4. İliçin G, Biberoglu K, Süleymanlar G, Ünal S. (Ed.) İç Hastalıkları. 2 Cilt 3. Baskı, Güneş TIP Kitabevleri, Ankara, 2012. 5. Birinci Basamak İçin Temel Geriatri, 2012. 	<p>İç Hastalıkları</p> <p>Hemşireliği AD</p>

		http://static.ato.org.tr/fs/506304d267cde9883000000/geriatri_semp_kitabi.pdf 6. Aslan D, Kutsal YG (Ed.) Güncel Geriatri El Kitabı. Güneş Tıp Kitabevleri, Ankara, 2017. 7. Karadakovan A: Yaşlı Sağlığı ve Bakım, Akademisyen Tıp Kitabevi, Ankara, 2014. 8. Türk Geriatri Derneği. http://www.turkgeriatri.org/	
Menopoz	<ul style="list-style-type: none"> - Klimakteriumu tanımlayabilme - Klimakteriumun dönemlerini sayabilme - Menopozu tanımlayabilme - Menopoz döneminin özelliklerini açıklayabilme - Menopoz döneminin birey için anlamını tartışabilme - Menopoz dönemi ile psiko-sosyal sorunlar arasında ilişki kurabilme - Menopoz dönemi ile fizyolojik sağlık sorunları arasında ilişki kurabilme - Menopoz dönemindeki değişiklikleri tespit edebilme - Menopoz dönemindeki bireyin yaşam kalitesini artırıcı sağlık önlemlerini örneklerle açıklayabilme - Menopoz dönemindeki kadının sağlık sorunlarının çözümlenmesinde hemşirelik yaklaşımlarını ifade 	<p><u>Öğretim Yöntemleri</u></p> <p>Anlatma</p> <p>Tartışma</p> <p>Soru-cevap</p> <p><u>Araç-Gereç-Materyal</u></p> <p>Projektör</p> <p>Yazı tahtası</p> <p>İnternet</p> <p><u>Kaynaklar</u></p> <p>1. Taşkın L. Doğum ve Kadın Sağlığı Hemşireliği. Genişletilmiş 16. Baskı, Akademisyen Tıp Kitabevi, Ankara, 2020.</p> <p>2. Şirin A, Kavlak O. Kadın Sağlığı. Nobel Tıp Kitabevi, İstanbul, 2015.</p> <p>3. Coşkun A. Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Öğrenim</p>	Doğum Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği AD

	<p>edebilme</p> <ul style="list-style-type: none"> - Menopoz dönemindeki kadının sağlık sorunlarının çözümlenmesinde hemşirelik yaklaşımlarını planlayabilme -Menopoz dönemindeki kadının sağlık sorunlarının çözümlenmesinde hemşirelik yaklaşımlarını uygulayabilme 	<p>Rehberi Genişletilmiş 3. Baskı. Nobel Tıp Kitabevi, İstanbul, 2016.</p> <p>4. Kızılkaya Beji N. Hemşire ve Ebelere Yönelik Kadın Sağlığı ve Hastalıkları. Nobel Tıp Kitabevi, İstanbul, 2015.</p> <p>5. Taşkın L. Hemşire ve Ebeler İçin Doğum ve Kadın Sağlığı Uygulama Rehberi Güncelleştirilmiş 2. Baskı. Palme Yayıncılık, Ankara, 2019.</p> <p>6. Coşkun A. Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği El Kitabı. Güncellenmiş 2. Baskı, Koç Üniversitesi Yayınları, İstanbul, 2016.</p> <p>7. Nuran Kömürcü (Ed.). Akış Şemaları ile Doğum ve Kadın Hastalıkları Hemşireliği. Nobel Tıp Kitabevi, İstanbul, 2012.</p> <p>8. Başer M, Taşcı S (Ed.). Kanıta Dayalı Rehberleriyle Tamamlayıcı ve Destekleyici Uygulamalar. Akademisyen Tıp Kitabevi, Ankara, 2015.</p>	
Andropoz	<ul style="list-style-type: none"> - Andropozu tanımlayabilme - Andropoz nedenlerini sayabilme - Andropozun birey üzerindeki fizyolojik etkilerini 	<p>Öğretim Yöntemleri</p> <p>Anlatma</p> <p>Tartışma</p>	Üroloji AD

	<p>tartışabilme</p> <ul style="list-style-type: none"> - Andropozun birey üzerindeki ruhsal etkilerini tartışabilme - Andropoz dönemindeki bireyin sağlık sorunlarının çözümlenmesinde hemşirelik yaklaşımlarını planlayabilme <p>Andropoz dönemindeki bireyin sağlık sorunlarının çözümlenmesinde hemşirelik yaklaşımlarını uygulayabilme</p>	<p>Soru-cevap</p> <p><u>Araç-Gereç-Materyal</u></p> <p>Projektör</p> <p>İnternet</p> <p><u>Kaynaklar</u></p> <p>1. Üroloji ve endokrinoloji kitapları</p>	
Osteoporoz	<ul style="list-style-type: none"> - Osteoporozu açıklayabilme - Osteoporozun belirtilerini örneklerle açıklayabilme - Osteoporozun tanılmasını açıklayabilme - Osteoporozun tedavisini açıklayabilme - Osteoporozdan korunmak için yapılabilecek sağlıklı yaşam davranışlarını planlayabilme -Osteoporozu olan birey için hemşirelik bakımını uygulayabilme 	<p><u>Öğretim Yöntemleri</u></p> <p>Anlatma</p> <p>Tartışma</p> <p>Soru-cevap</p> <p><u>Araç-Gereç-Materyal</u></p> <p>İnternet</p> <p>Bilgisayar</p> <p>Projektör</p> <p>Yazı tahtası</p> <p><u>Kaynaklar</u></p> <p>1. Akdemir N, Birol L. İç Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı. Güncellenmiş 5. Baskı, Akademisyen kitapevi, Ankara, 2020.</p> <p>2. Karadakovan A, Aslan Eti F. (Ed.) Dahili ve Cerrahi Hastalıklarda Bakım. Güncellenmiş 5.</p>	İç Hastalıkları Hemşireliği AD

		<p>Baskı, Akademisyen kitapevi, Ankara, 2020.</p> <p>3. Ovayolu N, Ovayolu Ö, Temel İç Hastalıkları Hemşireliği ve Fraklı Boyutlarıyla Kronik Hastalıklar, Nobel Tıp Kitabevi, Adana, 2016.</p> <p>4. Çelik S, YeşilBalkan Usta Ö. Dahili ve Cerrahi Hastalıklar Hemşireliği, Nobel Kitabevi, Ankara, 2015.</p> <p>5. Ovayolu N, Ovayolu Ö. (Ed.) Patofizyoloji. Pratik bir yaklaşım. Çukurova Nobel Tıp Kitabevi, Adana, 2016.</p> <p>6. İliçin G, Biberöğlü K, Süleymanlar G, Ünal S. (Ed.) İç Hastalıkları. 2 Cilt 3. Baskı, Güneş TIP Kitabevleri, Ankara, 2012.</p> <p>7. Uçan O, Taşcı S, Ovayolu N. Osteoporozda risk faktörleri ve korunmanın önemi. Fırat Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Dergisi 2007; 2 (6): 73-86.</p> <p>8. Kışlak P, Genç F. Osteoporoz ve Tedavisi. Lectio Scientific Journal of Health and Natural Sciences 2019;3(1): 1-18.</p> <p>9. Habermann TM, Ghosh AK. (Ed.) Mayo Clinic Internal Medicine Concise Textbook (Türkçe). Ünal S. Demi U. (Çev. Ed.) Güneş Tıp Kitabevleri, Ankara, 2009.</p>	
--	--	--	--

<p>Yaşlılıkta Beslenme</p> <ul style="list-style-type: none"> - Yaşlıların beslenme durumunun değerlendirilmesi - Yaşlıların enerji ve besin öğeleri gereksinimi - Yaşlanma ile ilişkili hastalıklarda beslenme - Yaşlılara için; besinlerin hazırlanması, pişirilmesi ve saklanması kuralları 	<ul style="list-style-type: none"> - Yaşlıların beslenme durumunu değerlendirebilme - Yaşlıların enerji ve besin öğeleri gereksinimini belirleyebilme - Yaşlılar için besinlerin hazırlanması/ pişirilmesi/ saklanmasında, dikkat edilmesi gereken ilkeleri açıklayabilme -Yaşlı bireyin gereksinimleri doğrultusunda beslenme rejimini düzenleyerek hemşirelik bakımı uygulayabilme 	<p><u>Öğretim Yöntemleri</u></p> <p>Anlatma</p> <p>Tartışma</p> <p>Soru-cevap</p> <p><u>Araç-Gereç-Materyal</u></p> <p>Projektör</p> <p>Yazı tahtası</p> <p>İnternet</p> <p><u>Kaynaklar</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Baysal A. Genel Beslenme Kitabı, Hatipoğlu Yayınevi, Ankara. 2. Türkiye'ye Özgü Beslenme Rehberi, Sağlık Bakanlığı Yayınları 	<p>Beslenme ve Diyetetik AD</p>
<p>Yaşlılık Döneminin Psikososyal Özellikleri</p> <p>-Yaşlılıkta görülebilecek psikososyal sorunlar</p> <ul style="list-style-type: none"> - Boş yuva sendromu - Boş yuva sendromunun nedenleri ve birey üzerindeki etkileri - Yalnızlık - Yalnızlık tanımları - Gelişim dönemlerine göre 	<ul style="list-style-type: none"> - Yaşlılık döneminin psiko-sosyal özelliklerini sıralayabilme -Yaşlılığa bağlı psiko-sosyal sorunları açıklayabilme -Yalnızlığı tanımlayabilme -Gelişim dönemlerine göre yalnızlığı açıklayabilme -Yalnızlığı hazırlayıcı faktörleri belirleyebilme - Yalnızlığı ortaya çıkarıcı faktörleri belirleyebilme - Yalnızlığın belirtilerini tespit edebilme - Yalnızlıkla baş etmenin yollarını örneklerle açıklayabilme -Yaşlılıkta yalnızlığın nedenlerini tartışabilme 	<p><u>Öğretim Yöntemleri</u></p> <p>Anlatma</p> <p>Grup çalışması</p> <p>Tartışma</p> <p>Soru-cevap</p> <p><u>Araç-Gereç-Materyal</u></p> <p>İnternet</p> <p>Projektör</p> <p>Yazı tahtası</p> <p><u>Kaynaklar</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Erci B. Halk Sağlığı Hemşireliği. Genişletilmiş 3. 	<p>Halk Sağlığı Hemşireliği AD</p>

yalnızlık	- Yalnızlıkta hemşirenin rolünü açıklayabilme	Baskı. Nobel Tıp Kitabevleri, 2020.	
- Yalnızlığın gelişimini etkileyen faktörler	- Boş yuva sendromunun nedenlerini açıklayabilme	2. Lundy, K.S., Janes, S. Community health nursing: Caring for the public's health. (3th ed.), Mississippi: Jones and Bartlett Publishers, 2014: 70-75, 156-167.	
- Yalnızlığı hazırlayıcı faktörler	- Boş yuva sendromunun birey üzerindeki etkilerini değerlendirebilme	3. American Nurses Association. Home Health Nursing: Scope and Standards of Practice (2nd ed.). Washington, 2014: 25-46.	
- Yalnızlığı ortaya çıkarıcı faktörler	- Gücü tanımlayabilme	4. Bahar Z, Beşer A. Evde Bakım. 1. Baskı. Akademi. Basın ve Yayıncılık. İstanbul.	
- Yalnızlığın belirtileri	- Güç çeşitlerini sıralayabilme	5. Öz F. Sağlık Alanında Temel Kavramlar, Mattek Matbaacılık, Ankara, 2010.	
- Yalnızlıkla baş etme	- Gücün özelliklerini sayabilme	6. Güleç C, Köroğlu E. Psikiyatri Temel Kitabı. cilt 1, Hekimler Yayın Birliği, Ankara, 1998.	
- Yaşlılıkta yalnızlık	- Güç kaynaklarını sıralayabilme	7. Öztürk O. Ruh Sağlığı ve Bozuklukları 7. Basım Medikomat Basım, Ankara, 2007.	
- Yalnızlıkta hemşirenin rolü	-Güçle ilişkili kavramları açıklayabilme	8. Öz F .Yaşamın Son Evresi: Yaşlılık Psikososyal Açından Gözden Geçirme. Kriz Dergisi; 10(2): 17-28.	
- Güçsüzlük ve çaresizlik	- Çaresizlik ve güç arasında ilişkiyi kurabilme	9. Yumurtacı A. Demografik değişim: Psiko-Sosyal ve Sosyo-Ekonomik Boyutları ile Yaşlılık. Yalova Sosyal Bilimler Dergisi. Sayı: 6/Nisan 2013-Ekim 2013.	
- Güç tanımları	- Öğrenilmiş çaresizliği açıklayabilme	10. Danış MZ. Türkiye’de Yaşlı Nüfusun Yalnızlık ve	
- Güç çeşitleri	- Yaşlılıkta güçsüzlüğü tanımlayabilme		
- Gücün özellikleri	-Güçsüzlükle ilgili kavramları açıklayabilme		
- Güç kaynakları	- Yaşlılıkta güçsüzlüğü etkileyen faktörleri sıralayabilme		
- Güçle ilgili risk faktörleri	- Güçsüzlükte hemşirenin rolünü açıklayabilme		
- Kişisel faktörler	- Ümit kavramını tanımlayabilme		
- Psikolojik ve fizyolojik faktörler	- Ümitsizlik kavramını tanımlayabilme		
- Çevresel faktörler	- Ümitsizliğe neden olan durumları tartışabilme		
- Çaresizlik	-Ümitsizlik açısından riskli grupları belirleyebilme		
- Çaresizlik ve güç arasındaki ilişki	- Ümitsizliğin tanımlayıcı özelliklerini öngörebilme		
- Öğrenilmiş çaresizlik	- Ümitsizlik boyutlarını sıralayabilme		
	- Ümitsizlikte hemşirelik yaklaşımını örneklerle		

<ul style="list-style-type: none"> - Yaşlılıkta güçsüzlük - Yaşlılıkta güçsüzlüğü etkileyen faktörler - Ümitsizlik - Ümit kavramının tanımı - Ümitsizliğe neden olan durumlar - Ümitsizliğin tanımlayıcı özellikleri - Ümitsizliği etkileyen faktörler - Yaşlılık ve ümitsizlik - Ümitsizlikte hemşirenin rolü 	<p>açıklayabilme</p> <ul style="list-style-type: none"> - Yaşlılıkta ümitsizliği tanımlayabilme - Yaşlılıkta ümitsizliğe neden olan faktörleri sıralayabilme -Ümitsizlik ile ruhsal sorunlar arasındaki ilişkiyi kurabilme - Ümitsizlikte hemşirelik bakımını planlayabilme - Ümitsizlikte hemşirelik bakımını uygulayabilme 	<p>Yoksulluk Durumları ve Sosyal Hizmet Uygulamaları Açısından Bazı Çıkarımlar. Toplum ve Sosyal Hizmet, 2009; 20(1).</p>	
<p>Yaşlı Sağlığı</p> <ul style="list-style-type: none"> - Türk toplumunda yaşlının konumu ve ileri yaş dönemindeki bireylere yaklaşım - Yaşlı bireyin bakımında yaşanan sorunlar - Yaşlı istismarı/ihmalinin nedenleri - Yaşlıya yönelik istismar/ihmal açısından risk 	<ul style="list-style-type: none"> - Türk toplumunda yaşlı bireyin yerini tartışabilme - Yaşlı bireyin bakımında yaşanan sorunları sayabilme - Yaşlı istismarı/ihmalinin nedenlerini açıklayabilme - Yaşlılarda istismar/ihmal açısından risk gruplarını ifade edebilme - Yaşlılarda istismar/ihmalin belirti-bulgularını değerlendirebilme - Yaşlı istismar/ihmalini önlemeye yönelik stratejileri sayabilme - Yaşlı bireye yönelik olumsuz algıların bireyi nasıl etkilediğini tartışabilme 	<p><u>Öğretim Yöntemleri</u></p> <p>Soru-cevap</p> <p>Gözlem</p> <p>Grup tartışması</p> <p><u>Araç-Gereç-Materyal</u></p> <p>İnternet</p> <p>Projektör</p> <p>Yazı tahtası</p> <p><u>Kaynaklar</u></p> <p>1. Erci B. Halk Sağlığı Hemşireliği. Genişletilmiş 3. Baskı. Nobel Tıp Kitabevleri, 2020.</p>	<p>Halk Sağlığı</p> <p>Hemşireliği AD</p>

<p>grupları</p> <p>- Yaşlıya yönelik istismar/ihmalin önlenmesindeki genel yaklaşımlar</p> <p>- Yaşlıya yönelik istismar/ihmal konusunda uygulanılacak stratejiler</p> <p>- İleri yaş dönemindeki bireylerde risk faktörleri</p>	<p>- Türk toplumunda yaşlı bireye yönelik olumsuz algıların nasıl değiştirilebileceğini tartışabilme</p> <p>- Yaşlı bireyin öz bakımında yaşanan sorunları tespit edebilme</p> <p>-Yaşlı bireyin öz bakımında yaşanan sorunların nedenlerini tartışabilme</p> <p>- Yaşlı bireyin bakımında yaşanan sorunlara yönelik çözüm yollarını örneklerle açıklayabilme</p> <p>- Yaşlı bireyin bakımında yaşanan sorunlara yönelik yeni çözümler önerebilme</p> <p>- Yaşlı bireyler için sosyal desteğin önemini kavrayabilme</p> <p>- Yaşlı bireyleri, erken tanı için yönlendirebilme</p> <p>- Yaşlı bireylerde CS/ÜS risk faktörlerini açıklayabilme</p> <p>-Yaşlı bireyin CS/ÜS sağlığının korunması ve sürdürülmesinde sağlık eğitimi planlayabilme</p> <p>- Yaşlı bireyin CS/ÜS sağlığının korunması ve sürdürülmesinde sağlık eğitimi uygulayabilme</p> <p>- Yaşlı bakım kurumlarını erken tanı politikaları oluşturmada yönlendirebilme</p> <p>- Yaşlı bireylerin genito-üriner sistem kanserleri epidemiyolojisini açıklayabilme</p>	<p>2. Lundy, K.S., Janes, S. Community health nursing: Caring for the public's health. (3th ed.), Mississippi: Jones and Bartlett Publishers, 2014: 70-75, 156-167.</p> <p>3. American Nurses Association. Home Health Nursing: Scope and Standards of Practice (2nd ed.). Washington, 2014: 25-46.</p> <p>4. Bahar Z, Beşer A. Evde Bakım. 1. Baskı. Akademi. Basın ve Yayıncılık. İstanbul.</p> <p>5. Jan Reed, Charlotte Calrke and Macfarlane Ed: Ayfer Karadkovan, Yaşlı Bakımı Hemşireliği, 1. Basım Mart 2015.</p> <p>6. Erci B (Ed.). Halk Sağlığı Hemşireliği, İçinde: Yaşlı Sağlığı, 2009, 133-135.</p> <p>7. Karadakovan A, Aslan FE (Ed.). Dahili ve Cerrahi Hastalıklarda Bakım. İçinde: Yaşlılık ve Bakım. 2011, 119-126.</p> <p>8. Akdemir N. Bostanoğlu H. Yurtsever S, ve ark. Yatağa bağımlı hastaların evde yaşadıkları sağlık sorunlarına yönelik evde bakım hizmet gereksinimleri. Dicle Tıp Dergisi, 2011; 38 (1): 57-65.</p> <p>9. Samancıoğlu S, Karadakovan A. Yaşlı sağlığının korunması ve geliştirilmesi. Fırat Sağlık</p>	
--	---	--	--

		<p>Hizmetleri Dergisi, 2010; 5(13): 125-141.</p> <p>10. Savaş S, Akçiçek F. Kapsamlı Geriatrik Değerlendirme. Ege Tıp Dergisi, 2010; 49(3): 19-30.</p> <p>11. Kissal A, Beşer A. Yaşlı istismar ve ihmalinin değerlendirilmesi. TAF TAF Preventive Medicine Bulletin, 2009 ;8(4): 357-354.</p> <p>12. Yücel N. (Ed.) Demanslı Yıllara Değer Katan Aktiviteler (Ergoterapi aktiviteleri, Uğraş Terapisi Aktiviteleri, Rehabilitasyon Aktiviteleri. Birinci Basım, İBB Basımevi, İstanbul, 2009.</p> <p>13. http://www.ibb.gov.tr/sites/SaglikVeSosyalHizmetler/yayinlarimiz/PublishingImages/Demansli%20Yasli%20lara%20De%20Fer%20kazan%20Aktiviteler.pdf</p>	
<p>Dünyada ve Türkiye’de Yaşlılara Verilen Hizmetler</p> <ul style="list-style-type: none"> - Yaşlının evde bakımı - İleri yaş dönemindeki bireylerde risk faktörleri - İleri yaş döneminde sağlık eğitimi ve sağlık eğitimine yönelik materyal hazırlığı 	<ul style="list-style-type: none"> - Yaşlılıkta verilen hizmetleri açıklayabilme - Dünyada yaşlılara verilen hizmetleri sayabilme - Türkiye’de yaşlılara verilen hizmetler sayabilme - Yaşlının evde bakım sürecini açıklayabilme - Evde bakım ekip üyelerini sayabilme - Evde bakım hemşireliğinin uygulama standartlarını açıklayabilme - Evde bakım hemşiresinin işlevlerini tartışabilme - Evde bakım hizmeti veren kuruluş tiplerini 	<p><u>Öğretim Yöntemleri</u></p> <p>Anlatma</p> <p>Tartışma</p> <p>Soru-cevap</p> <p><u>Araç-Gereç-Materyal</u></p> <p>Projektör</p> <p>Yazı tahtası</p> <p>İnternet</p> <p><u>Kaynaklar</u></p>	<p>Halk Sağlığı</p> <p>Hemşireliği AD</p>

	<p>sıralayabilme</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evde bakımın olumlu/ olumsuz yönlerini tartışabilme - Yaşlı bireylerde eğitim konularını belirleyebilme - Yaşlı bireyin sağlık eğitiminde tarama programlarının önemini açıklayabilme - Yaşlı bireyin sağlık eğitiminde öz-bakımın önemini açıklayabilme -Yaşlı bireye sağlık eğitimi planlayabilme - Yaşlı bireye sağlık eğitimi yapabilme - Yaşlı bireyin sağlık eğitimine yönelik uygun materyal hazırlayabilme 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Erci B. Halk Sağlığı Hemşireliği. Genişletilmiş 3. Baskı. Nobel Tıp Kitabevleri, 2020. 2. Lundy, K.S., Janes, S. Community health nursing: Caring for the public's health. (3th ed.), Mississippi: Jones and Bartlett Publishers, 2014: 70-75, 156-167. 3. American Nurses Association. Home Health Nursing: Scope and Standards of Practice (2nd ed.). Washington, 2014: 25-46. 4. Bahar Z, Beşer A. Evde Bakım. 1. Baskı. Akademi. Basın ve Yayıncılık. İstanbul. 5. T.C. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı. Türkiye’de Yaşlıların Durumu Ve Yaşlanma Ulusal Eylem Planı Uygulama Programı. Ankara, 2012. 6. http://www.eyh.gov.tr/upload/Node/8638/files/Turkiye_de_Yasli_larin_Durumu_ve_Yaslanma_Ulusal_Eylem_Planı_Uygulama_Programi.docx 7. T.C. Devlet Planlama Teşkilatı, Türkiyede Yaşlıların durumu ve Yaşlanma Ulusal Eylem Planı. Sosyal Sektörler ve Koordinasyon Genel Müdürlüğü, 2007. 8. Samancıoğlu S, Karadakovan A. Yaşlı sağlığının korunması ve geliştirilmesi. Fırat Sağlık Hizmetleri Dergisi, 2010; Cilt:5, Sayı:13 s. 125- 	
--	---	--	--

		<p>141.</p> <p>9. Erci B (Ed.). Halk Sağlığı Hemşireliği, İçinde: Evde Bakımda Halk Sağlığı Hemşireliği, 2009, 53-63.</p> <p>10. Erdil F. Yaşlanan toplum ve yaşlının evde bakımı. 127-134. http://www.e-kutuphane.teb.org.tr/pdf/tebakademi/geriatri_2009/23.pdf</p> <p>11. T.C. Sağlık Bakanlığı Temel Sağlık Hizmetleri. Genel Müdürlüğü. Yaşlı Sağlığı Modülleri. Ankara, 2011.</p> <p>12. Jan Reed, Charlotte Calrke and Macfarlane Ed: Ayfer Karadakovan, Yaşlı Bakımı Hemşireliği, 1. Basım Mart 2015.</p>	
Yaşlı Sağlığı Kurum ziyareti	<p>-Türk toplumunda yaşlı bireyin yerini değerlendirebilme</p> <p>-Yaşlı bireyin bakımında yaşanan sorunları tespit edebilme</p> <p>-Kurumda yaşayan yaşlıların bakımını planlayabilme</p>		Halk Sağlığı Hemşireliği AD
Kurum ziyareti değerlendirme	<p>-Türk toplumunda yaşlının konumunu tartışabilme</p> <p>-Yaşlı bireyin bakımında yaşanan sorunları tartışabilme</p>		Halk Sağlığı Hemşireliği AD
Evde Bakım	<p>- Evde bakımın tanımını yapabilme</p> <p>- Evde bakım ekibi üyelerini sıralayabilme</p> <p>- Evde bakım hemşiresinin işlevlerini tartışabilme</p>	<p>Öğretim Yöntemleri</p> <p>Anlatma</p> <p>Soru-cevap</p>	Halk Sağlığı Hemşireliği AD

	<p>- Evde bakım hizmeti veren kuruluş tiplerini sıralayabilme</p> <p>- Evde bakım hizmeti verilen alanları açıklayabilme</p> <p>- Evde bakımın olumlu/olumsuz yönlerini tartışabilme</p>	<p>Tartışma</p> <p><u>Araç-Gereç-Materyal</u></p> <p>İnternet</p> <p>Projektör</p> <p>Yazı tahtası</p> <p><u>Kaynaklar</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Erci B. Halk Sağlığı Hemşireliği. Genişletilmiş 3. Baskı. Nobel Tıp Kitabevleri, 2020. 2. Lundy, K.S., Janes, S. Community health nursing: Caring for the public's health. (3th ed.), Mississippi: Jones and Bartlett Publishers, 2014: 70-75, 156-167. 3. American Nurses Association. Home Health Nursing: Scope and Standards of Practice (2nd ed.). Washington, 2014: 25-46. 4. Bahar Z, Beşer A. Evde Bakım. 1. Baskı. Akademi. Basın ve Yayıncılık. İstanbul. 5. I. Ulusal Evde Bakım Kongresi Kitabı, İstanbul, 24-26 Eylül 1998. 6. R.G. Tarihi: 10.03.2005 R.G. Sayısı:25751, Evde Bakım Hizmetleri Sunumu Hakkında Yönetmelik [online], TC. Sağlık Bakanlığı, www. saglik.gov.tr, [24.11.2005]. 7. R.G. Tarihi: 13.09.2005 R.G. Sayısı: 25935. Evde	
--	--	---	--

		<p>Bakım Hizmetleri Sunumu Hakkında Tebliğ [online], TC. Sağlık Bakanlığı, www.saglik.gov.tr, [24.11.2005].</p> <p>8. Sağlık Alanı Sertifikalı Eğitim Standartları- Evde Sağlık Hizmetleri Hemşireliği. Standart No: SASES-11 Tarih:23.03.2015.</p> <p>9. Sağlık Bakanlığı Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü Eğitim ve Sertifikasyon Hizmetleri Daire Başkanlığı. Ankara Erişim Tarihi: 23.06.2016.</p> <p>10. Uluslararası Onkolojide Evde Bakım Toplantısı Kitabı, İstanbul, 7-10 Ekim 2004.</p> <p>11. Hitchcock JE. et al. Community Health Nursing Caring in Action, Delmar Publishers, Albany, 1999.</p> <p>12. Potts NL, Mandleco BL. Pediatric Nursing: Caring for Children and Their Families, Delmar Thomson Learning Inc., Albany, 2007.</p> <p>13. Erdem E. Kanserli Çocuğu Olan Ailelere Evde Verilen Hemşirelik Hizmetlerinin Değerlendirilmesi, Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği AD Doktora Tezi, Ankara, 2006.</p> <p>14. Karadakovan A, Aslan Eti F. (Ed.) Dahili ve</p>	
--	--	---	--

		<p>Cerrahi Hastalıklarda Bakım. Nobel Tıp Kitabevi, Adana, 2010.</p> <p>15. Cimete G. Evde bakım hemşireliği. Türk Yoğun Bakım Derneği Dergisi 2008; 6(4): 47-53.</p> <p>16. Sezer A, Demirbaş H, Kadioğlu H. Evde Bakım Hemşireliği: Mesleki Yetkinlikler ve Eğitim Standartları. F.N. Hem. Derg 2015; 23(2): 160-165.</p> <p>17. Ersoy S, Yıldırım Y, Şenuzun Aykar F, Fadiloğlu Ç. Hemşirelikte İnovatif Alan: Evde Bakımda Telehemşirelik ve Telesağlık. ACU Sağlık Bil Derg 2015; 4:194-201.</p> <p>18. http://www.evdebakim.org.tr Evde Bakım Derneği</p>	
Ölüm	<ul style="list-style-type: none"> - Kayıp kavramını tanımlayabilme - Ölüm kavramını tanımlayabilme - Ölüme bakış açılarını tartışabilme - Kübler Ross'a göre kayıp ve ölüme verilen tepkilerin aşamalarını açıklayabilme - Komplikeşyonlu yas/ patolojik kederi tespit edebilme - Komplikeşyonlu yasin belirtilerini saptayabilme - Yas süreci aşamalarında bireye yapılacak hemşirelik girişimlerini planlayabilme 	<p><u>Öğretim yöntemleri</u></p> <p>Anlatma</p> <p>Tartışma</p> <p>Soru-cevap</p> <p><u>Araç-Gereç-Materyal</u></p> <p>İnternet</p> <p>Projektör</p> <p>Yazı tahtası</p> <p><u>Kaynaklar</u></p> <p>1. Öz F. Sağlık alanında Temel Kavramlar. Mattek</p>	Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği AD

	<ul style="list-style-type: none"> -Yas sürecinin aşamalarında bireye yapılacak hemşirelik girişimlerini uygulayabilme - Çocukların kayba karşı gösterdikleri tepkileri değerlendirebilme - Çocuklarda en sık karşılaşılan yas tepkilerini açıklayabilme - Yaş gruplarına göre ölüm kavramının algılanışını açıklayabilme - Gelişim dönemlerine göre çocuklarda yas kavramını değerlendirmede önemli noktaları tartışabilme - Ebeveyn kaybında yapılması gereken hemşirelik girişimlerini planlayabilme -Ebeveyn kaybında yapılması gereken hemşirelik girişimlerini uygulayabilme - Terminal dönemdeki hasta ve ailesine yönelik hemşirelik bakımını tartışabilme	<p>Matbaacılık Bas. Yay. Tic. Ltd. Şti., Yenilenmiş 2. baskı. Ankara, 2010: 225-258.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Çavuşoğlu H. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, Cilt 1, Genişletilmiş 11. baskı, Sistem Ofset Basımevi Tic. Ltd. Şti,2013: 133-146. 3. Cimete G., Yaşam Sonu Bakım, Nobel Tıp Kitabevleri, 2 baskı, İstanbul, 2002. 4. Conk Z, Başbakkal Z, Bal Yılmaz H, Bolışık B. Pediatri Hemşireliği, Akademisyen Kitapevi, Ankara, 2013: 918- 934. 5. İnternette konu ile ilgili kaynaklar	
--	---	--	--

ERÜ. SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ GÜZ DÖNEMİ SAĞLIKLI YAŞAM VE HEMŞİRELİK MODÜLVIII, ÜNİTE 15

Ünite Konuları:

- Hemşirelik süreci ve GYA
- Enjeksiyon uygulama teknikleri
- İlaç verme yolları
- Parenteral beslenme (TPN)
- Hemşirelik sürecinde bilişim uygulamalarının kullanımı
- Kanın yapısı ve serum /plazma farkı
- Hastane Enfeksiyonlarından Korunma ve El Hijyeni

Ünitenin Genel Hedefleri:

- Hemşirelik sürecini planlayabilme
- İlaç verme yollarını belirleyebilme
- Yaş dönemi özelliklerini dikkate alarak, Temel Hemşirelik Becerileri Öğrenim Rehberine göre enjeksiyon uygulama tekniklerini yapabilme
- Yaş dönemi özelliklerini dikkate alarak, Temel Hemşirelik Becerileri Öğrenim Rehberine göre IV ilaç uygulayabilme
- Parenteral beslenmeyi açıklayabilme (TPN)
- Temel Hemşirelik Becerileri Öğrenim Rehberine göre venöz kan alma becerisini uygulayabilme
- Hemşirelik sürecinde bilişim uygulamalarının kullanımını açıklayabilme
- Kan tüplerine özgü uygulanan kan testlerini açıklayabilme
- Hastane enfeksiyonlarından korunma yollarını hemşirelik sürecinde uygulayabilme
- El hijyeninin nasıl sağlanacağını açıklayabilme

Ünite Değerlendirilmesi :

- Sınav
- Uygulama Notu

ERÜ. SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ GÜZ DÖNEMİ SAĞLIKLI YAŞAM VE HEMŞİRELİK MODÜLVIII ,ÜNİTE 15

KONU	HEDEF	ÖĞRETİM METODLARI/KAYNAKLAR	ANA BİLİM DALI
Hemşirelik Süreci ve GYA	<ul style="list-style-type: none"> - Hemşirelik sürecinin tanımını yapabilme - Hemşirelik sürecinin basamaklarını açıklayabilme - Hemşirelik sürecinde veri toplama yöntemlerini örneklerle açıklayabilme - Hemşirelik sürecinde veri toplamada en sık kullanılan modelleri sıralayabilme - Hemşirelik tanısının tanımını yapabilme - Hemşirelik tanı tiplerini sıralayabilme ve örneklendirme - NANDA'ya göre veri toplayabilme - NANDA'ya göre hemşirelik tanılarını koyabilme -Hemşirelik bakım planı yapabilme 	<p><u>Öğretim Yöntemleri</u></p> <p>Anlatma</p> <p>Soru-cevap</p> <p>Tartışma</p> <p><u>Araçlar</u></p> <p>İnternet</p> <p>Projektör</p> <p>Yazı tahtası</p> <p><u>Kaynaklar</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Birol L. Hemşirelik Süreci, 10. Baskı, Berke Ofset Matbacılık, İzmir, 2013. 2. Ay FA. Temel Hemşirelik Kavramlar, İlkeler, Uygulamalar, Medikal Yayıncılık, İstanbul, 2008. 3. Erdemir F. (Çev.) Hemşirelik Tanıları El Kitabı, Nobel Tıp Kitabevleri, İstanbul, 2005. 4. Aştı T, Karadağ A. Hemşirelik Esasları, Bilgiden Uygulamaya, Kavramlar, İlkeler, Beceriler, Akademi Basın, 2. Basım, İstanbul, 2020. 5. Karadokovan A, Aslan FE. Dahiliye ve Cerrahi Hastalıklarda Hemşirelik Bakımı, Nobel 	Hemşirelik Esasları AD

		<p>Kitabevi, Adana, 2011.</p> <p>6. Potter PA, Perry AG. Fundamentals of Nursing, 6 th Edition, Mosby, 2016.</p> <p>7. Sabuncu N, Ay FA. Klinik Beceriler Sağlığın Değerlendirilmesi, Hasta Bakımı ve Takibi, Nobel Tıp Kitabevleri, İstanbul, 2010.</p> <p>8. Potter P. Klinik Uygulama Becerileri ve Yöntemleri, Aşti TA, Karadağ A. (Çev. Ed.), Nobel Kitabevi, Adana, 2011.</p> <p>9. Lynn P. Klinik Hemşirelik Becerileri, Bektaş H. (Çev. Ed.), Nobel Kitabevi, Ankara, 2015.</p>	
<p>Enjeksiyon Uygulama Teknikleri</p> <p>- İntradermal ilaç uygulanması</p> <p>- IM ilaç uygulanması</p> <p>- Subkütan ilaç uygulanması (IM, SC enjeksiyon uygulamaları, flakondan ilaç çekme ampul kırma ve ilaç çekme)</p>	<p>- Yaş dönemi özelliklerini dikkate alarak IM ilaç uygulama bölgelerini kendi üzerinde gösterebilme</p> <p>-Yaş dönemi özelliklerini dikkate alarak Temel Hemşirelik Becerileri Öğrenim Rehberine göre IM ilaç uygulayabilme</p> <p>- Yaş dönemi özelliklerini dikkate alarak SC ilaç uygulama bölgelerini kendi üzerinde gösterebilme</p> <p>-Yaş dönemi özelliklerini dikkate alarak Temel Hemşirelik Becerileri Öğrenim Rehberine göre SC ilaç uygulayabilme</p> <p>- Yaş dönemi özelliklerini dikkate alarak ID ilaç uygulama bölgelerini kendi üzerinde gösterebilme</p> <p>-Yaş dönemi özelliklerini dikkate alarak Temel Hemşirelik Becerileri Öğrenim Rehberine göre ID ilaç uygulayabilme</p>	<p>Öğretim Yöntemleri</p> <p>Anlatım</p> <p>Soru cevap</p> <p>Demonstrasyon</p> <p>Araçlar</p> <p>Projeksiyon</p> <p>Anatomik model</p> <p>Kaynaklar</p> <p>1. Taşcı S ve ark. Temel Hemşirelik Becerileri Öğrenim Rehberi, Akademisyen Kitabevi, Özyurt Matbaacılık, 3. Basım, Ankara, 2018.</p> <p>2. Çavuşoğlu H. Çocuk Sağlığı Hemşireliği II, Sistem Ofset, Ankara, 2013.</p>	Hemşirelik Esasları AD

		<p>3. Ay FA. Temel Hemşirelik Kavramlar, İlkeler, Uygulamalar, Medikal Yayıncılık, İstanbul, 2008.</p> <p>4. Aşti T, Karadağ A. Hemşirelik Esasları, Bilgiden Uygulamaya, Kavramlar, İlkeler, Beceriler, Akademi Basın, 2. Basım, İstanbul, 2020.</p> <p>5. Potter P. Klinik Uygulama Becerileri ve Yöntemleri, Aşti TA, Karadağ A. (Çev. Ed.), Nobel Kitabevi, Adana, 2011.</p> <p>6. Lynn P. Klinik Hemşirelik Becerileri, Bektaş H. (Çev. Ed.), Nobel Kitabevi, Ankara, 2015.</p>	
<p>İlaç Verilmesi</p> <p>- IV ilaç verilmesi</p> <p>- IV sıvı takibi (intraket takma, mai seti takma, puşe ilaç yapma, drogmat kullanımı, perfüzyon pompası)</p> <p>- TPN</p>	<p>- Yaş dönemi özelliklerini dikkate alarak IV ilaç uygulama bölgelerini kendi üzerinde gösterebilme</p> <p>- Yaş dönemi özelliklerini dikkate alarak Temel Hemşirelik Becerileri Öğrenim Rehberine göre IV ilaç uygulayabilme</p> <p>- Temel Hemşirelik Becerileri Öğrenim Rehberine göre sıvı takibi (izlemi) yapabilme</p> <p>- Temel Hemşirelik Becerileri Öğrenim Rehberine göre IV infüzyon mayisi takabilme</p> <p>- Pediatrik mayileri hazırlayabilme</p> <p>- IV infüzyonda damla sayısını hesaplayabilme</p> <p>- IV puşe (hazne ve üçlü musluktan) şeklinde ilaç verme tekniğini uygulayabilme</p>	<p><u>Öğretim Yöntemleri</u></p> <p>Anlatım</p> <p>Soru cevap</p> <p>Demonstrasyon</p> <p><u>Araçlar</u></p> <p>Projeksiyon</p> <p>Anatomik model</p> <p><u>Kaynaklar</u></p> <p>1. Taşcı S ve ark. Temel Hemşirelik Becerileri Öğrenim Rehberi, Akademisyen Kitabevi, Özyurt Matbaacılık, 3. Basım, Ankara, 2018.</p> <p>2. Çavuşoğlu H. Çocuk Sağlığı Hemşireliği II,</p>	Hemşirelik Esasları AD

	<ul style="list-style-type: none"> - IV mayiyi infüzyon pompasıyla ayarlayabilme - IV ilaç verilmesinin yan etkilerini sayabilme - TPN'yi açıklayabilme - TPN solüsyonlarını sıralayabilme - TPN komplikasyonlarını sayabilme - TPN uygulayabilme 	<p>Sistem Ofset, Ankara, 2013.</p> <p>3. Ay FA. Temel Hemşirelik Kavramlar, İlkeler, Uygulamalar, Medikal Yayıncılık, İstanbul, 2008.</p> <p>4. Aşti T, Karadağ A. Hemşirelik Esasları, Bilgiden Uygulamaya, Kavramlar, İlkeler, Beceriler, Akademi Basın, 2. Basım, İstanbul, 2020.</p> <p>5. Potter P. Klinik Uygulama Becerileri ve Yöntemleri, Aşti TA, Karadağ A. (Çev. Ed.), Nobel Kitabevi, Adana, 2011.</p> <p>6. Lynn P. Klinik Hemşirelik Becerileri, Bektaş H. (Çev. Ed.), Nobel Kitabevi, Ankara, 2015.</p> <p>7. Karadokovan A, Aslan FE. Dahiliye ve Cerrahi Hastalıklarda Hemşirelik Bakımı, Nobel Kitabevi, Adana, 2011.</p>	
Kan Alma	<ul style="list-style-type: none"> - Yaş dönemi özelliklerini dikkate alarak venöz kan alma için uygun bölgeleri belirleyebilme - Yaş dönemi özelliklerini dikkate alarak venöz kan almada kullanılacak malzemeleri hazırlayabilme - Temel Hemşirelik Becerileri Öğrenim Rehberine göre venöz kan alma becerisini uygulayabilme 	<p><u>Öğretim Yöntemleri</u></p> <p>Anlatım</p> <p>Soru cevap</p> <p>Demonstrasyon</p> <p><u>Araçlar</u></p> <p>Projeksiyon</p> <p>Anatomik model</p> <p><u>Kaynaklar</u></p>	Hemşirelik Esasları AD

		<ol style="list-style-type: none"> 1. Taşçı S ve ark. Temel Hemşirelik Becerileri Öğrenim Rehberi, Akademisyen Kitabevi, Özyurt Matbaacılık, 3. Basım, Ankara, 2018. 2. Çavuşoğlu H. Çocuk Sağlığı Hemşireliği II, Sistem Ofset, Ankara, 2013. 3. Ay FA. Temel Hemşirelik Kavramlar, İlkeler, Uygulamalar, Medikal Yayıncılık, İstanbul, 2008. 4. Aşti T, Karadağ A. Hemşirelik Esasları, Bilgiden Uygulamaya, Kavramlar, İlkeler, Beceriler, Akademi Basın, 2. Basım, İstanbul, 2020. 5. Potter P. Klinik Uygulama Becerileri ve Yöntemleri, Aşti TA, Karadağ A. (Çev. Ed.), Nobel Kitabevi, Adana, 2011. 6. Lynn P. Klinik Hemşirelik Becerileri, Bektaş H. (Çev. Ed.), Nobel Kitabevi, Ankara, 2015. 	
Hemşirelik Sürecinde Bilişim Uygulamalarının Kullanımı	<ul style="list-style-type: none"> -Hemşirelikte bilişim uygulamalarını tartışabilme -Hemşirelikte bilişim uygulamalarını açıklayabilme -Hemşirelik bakımında kullanılan bilişim uygulama örneklerini açıklayabilme 	<p><u>Öğretim Yöntemleri</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Anlatım - Soru cevap <p><u>Araç-Gereç-Materyal</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - İnternet <p><u>Kaynaklar</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bilgiç Ş, Şendir M. Hemşirelikte Bilişim. 	Hemşirelikte Yönetim AD

		<p>Cumhuriyet Hemşirelik Dergisi 2014; 3(1): 24-28.</p> <p>2. Özkul Özel H, Özdemir Ürkmez D, Demiray S, Cebeci Z. Hemşirelik Bilişimi ve Hastane Bilgi Yönetimi Sistemi. Okmeydanı Tıp Dergisi 2014; 30(3): 158-160.</p> <p>3. Atabek Aştı T. Bakım Teknolojisinde yenilikler. http://www.istanbulsaglik.gov.tr/w/sb/egt/pdf/bakim_teknolojisi_yenilikler.pdf</p>	
<p>Kanın Yapısı Serum /Plazma Farkı</p>	<p>-Kan tüplerine özgü uygulanan kan testlerini açıklayabilme</p>	<p><u>Öğretim Yöntemleri</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Anlatım - Soru cevap <p><u>Araç-Gereç-Materyal</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - İnternet <p><u>Kaynaklar</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mehmetoğlu İ. Klinik biyokimya el kitabı (Hematoloji ve seroloji laboratuvarları ilaveli), Nobel Kitabevi, İstanbul, 2013. 2. Bahattin A, Kıyıcı A, Ardıçoğlu Y. Temel ve klinik biyokimya, Nobel Kitabevi, İstanbul, 2013. 	<p>Biyokimya AD</p>
<p>Hastane Enfeksiyonlarından Korunma ve El Hijyeni</p>	<p>-Hastane enfeksiyonunun tanımını yapabilme</p> <p>-Hastane enfeksiyonuna neden olan faktörleri açıklayabilme</p> <p>-Hastane enfeksiyonundan korunma yöntemlerini örneklerle açıklayabilme</p> <p>-El hijyeninin önemini tartışabilme</p>	<p><u>Öğretim Yöntemleri</u></p> <p>Beyin fırtınası</p> <p>Anlatma</p> <p>Tartışma</p> <p>Soru-cevap</p> <p><u>Araçlar</u></p>	<p>Enfeksiyon Kontrol Komitesi</p>

	<p>-Hastane enfeksiyonları ile el hijyeni arasında ilişki kurabilme</p> <p>-DSÖ Kılavuzuna göre doğru el yıkama yöntemlerini uygulayabilme</p>	<p>İnternet</p> <p>Projektör</p> <p>Yazı tahtası</p> <p>Kaynaklar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. https://hastaneler.erciyes.edu.tr/Content/files/pdf/pdf/infeksiyon_el_kitabi.pdf 2. Çalangu S. Hastane enfeksiyonlarının önemi. Sterilizasyon Dezenfeksiyon ve Hastane İnfeksiyonları Kitabında (Ed. ler: Günaydın M, Esen Ş, Saniç A, Leblebicioğlu H). SİMAD Yayınları 2002: 189-194. 3. https://dosyamerkez.saglik.gov.tr/Eklenti/4114,saglikhizmetlerindeelhijyenikonuludsokilavuzupdf.pdf?0 4. Potter P. Klinik Uygulama Becerileri ve Yöntemleri. Aşti TA, Karadağ A (Çev. Ed.) Nobel Kitabevi, 2011. 5. Lynn P. Klinik Hemşirelik Becerileri. Bektaş H. (Çev. Ed.) Nobel Kitabevi, 2015. 6. Ay F ve ark. Temel Hemşirelik-Kavramlar, İlkeler, Uygulamalar. İstanbul Medikal Yayıncılık, İstanbul, 2007.	
--	--	---	--

ERÜ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ GÜZ DÖNEMİ SAĞLIKLI YAŞAM VE HEMŞİRELİK MODÜL IX, ÜNİTE 16

Ünite Konuları:

- İlaç dozu ayarlayabilme
- Solunum sistemine özgü hemşirelik uygulamaları
- Su ve besinlerle bulaşan hastalıklar ve özellikleri
- GIS uygulamaları
- Öz-Bakım
- Yaşam kalitesi
- Kan Gazı Numunesi ve Analizi

Ünitenin Genel Hedefleri:

- İlaç dozu ayarlayabilme
- Temel Hemşirelik Becerileri Öğrenim Rehberine göre solunum sistemine özgü hemşirelik uygulamalarını yapabilme
- Su ve besinlerle bulaşan hastalıklar ile hastalık özellikleri arasında ilişki kurabilme
- Temel Hemşirelik Becerileri Öğrenim Rehberine göre gastrointestinal sistem uygulamalarını yapabilme
- Bireyin öz bakım gereksiniminin karşılanmasında hemşirelik sistemlerini kullanabilme
- Yaşam kalitesini etkileyen faktörleri tartışabilme
- Hastanede ihtiyaç duyulan, kan gazı numunesini kriterlere uygun olarak yapabilme

Ünite Değerlendirilmesi :

- Sınav
- Uygulama Notu

ERÜ. SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ GÜZ DÖNEMİ SAĞLIKLI YAŞAM VE HEMŞİRELİK MODÜL IX, ÜNİTE 16

KONU	HEDEF	ÖĞRETİM METODLARI/KAYNAKLAR	ANA BİLİM DALI
<p>İlaç Dozu Ayarlama</p> <p>- Oral ve parenteral ilaç dozu ayarlama</p> <p>- Güvenli doz aralığı</p> <p>- m2 ve kiloya göre ilaç hesaplama</p> <p>- Çocuklardaki Farmakokineti</p>	<p>- İlaç dozunu m² ve kg'a göre hesaplayabilme</p> <p>- 1 ml = 1cc=10 dzy olduğunu ifade edebilme</p> <p>- İlaç isteminde verilen dozun güvenli doz aralığında olup olmadığını hesaplayabilme (m² ve kg göre)</p> <p>- Doz aralığının (terapötik kan düzeyini korumak için) önemini açıklayabilme</p> <p>- Doz ayarlama (oral) kullanılan malzemelerin ölçülerini bilme</p> <p>- Pediatrik oral ilaç dozunu hazırlarken ilacı uygun dozda sulandırabilme</p> <p>- Pediatrik oral ilaç dozunu doğru ayarlayabilme</p> <p>- Pediatrik dozda parenteral ilacı hazırlarken doz hacmini dikkate alarak flakonu uygun dozda sulandırabilme</p> <p>- Pediatrik dozda parenteral ilacı hazırlarken ampülü uygun dozda sulandırabilme</p> <p>- Flakondan parenteral ilacı doğru dozda ayarlayabilme/çekebilme</p> <p>- Ampulden parenteral ilacı doğru dozda ayarlayabilme/çekebilme</p> <p>- Çocuğa oral ilaç verirken yaş dönemi özelliklerini dikkate alarak yaklaşımda bulunabilme</p> <p>- Çocuklardaki farmakokineti sürecindeki farklılıkları</p>	<p>Öğretim Yöntemleri</p> <p>Anlatım</p> <p>Soru cevap</p> <p>Demonstrasyon</p> <p>Koçluk</p> <p>Araçlar</p> <p>İnternet</p> <p>Projeksiyon</p> <p>Yazı tahtası</p> <p>Enjektör</p> <p>Flakon</p> <p>Ampul</p> <p>Kaynaklar</p> <p>1. Çavuşoğlu H. Çocuk Sağlığı Hemşireliği Cilt I-II, Genişletilmiş 11. Baskı, Sistem Ofset Basımevi, Ankara, 2013.</p> <p>2. Potts NL, Mandleco BL. Pediatric Nursing: Caring for Children and Their Families. 3rd Ed. Delmar Cengage Learning Inc., NY, 2012.</p> <p>3. Hockenberry M, Wilson D. Rodgers CC. Wong's Essentials Pediatric Nursing. 10th Ed, Elsevier Inc., St. Louis-Missouri, 2017.</p> <p>4. Conk Z, Başbakkal Z, Bal Yılmaz H, Bolışık B</p>	<p>Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği</p> <p>AD</p>

	ifade edebilme	<p>(Eds). Pediatri Hemşireliği. 2. Baskı, Akademisyen Tıp Kitabevi, Ankara, 2018.</p> <p>5. Törüner EK, Büyükgönce L. Çocuk Sağlığı Temel Hemşirelik Yaklaşımları. 2. Baskı, Ankara Nobel Tıp Kitabevi, Ankara, 2017.</p> <p>6. Marcdante KJ, Kliegman RM. Nelson Essentials of Pediatrics. 8th Ed, Elsevier Inc., Philadelphia, 2019.</p> <p>7. Ball JW, Bindler RC, Cowen K, Shaw MR. Principles of Pediatric Nursing. 7th Ed. Pearson, Manhattan, 2017.</p> <p>8. Çavuşoğlu H (Ed). Pediatri Hemşireliği Akıl Notları. Güneş Tıp Kitabevleri, İstanbul, 2017.</p> <p>9. Canbulat Şahiner N, Açıkgöz A, Demirgöz Bal M (Çev Eds). Çocuk Hemşireliği Klinik Uygulama Becerileri Kitabı. Nobel Akademik Yayıncılık, Ankara, 2014.</p> <p>10. Dağoğlu T, Görak G (Eds). Temel Neonatoloji ve Hemşirelik İlkeleri. Yenilenmiş 2. Baskı, Nobel Tıp Kitabevleri, İstanbul, 2008.</p> <p>11. Taşçı S, Başer M, Görüş S ve ark. Temel Hemşirelik Becerileri Öğrenim Rehberi, 3. Baskı, Akademisyen Kitabevi, Ankara, 2018.</p> <p>12. Aşti TA, Karadağ A, Hemşirelik Esasları</p>	
--	----------------	---	--

		<p>Hemşirelik Bilimi ve Sanatı. Akademi Basım ve Yayıncılık, İstanbul, 2012.</p> <p>13. Kılıçarslan-Törüner E, Erdemir F. Pediatrik hastalarda ilaç uygulama hatalarının önlenmesi. Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Dergisi 2010; 17: 63- 67.</p> <p>14. Bülbül A, Kunt A, Selalmaz M, Sözeri Ş, Uslu S, Nuhoğlu A. Çocuk hemşirelerinin ilaç uygulama ve hazırlama bilgi durumunun değerlendirilmesi. Türk Ped Arş 2014; 49: 333-9.</p> <p>15. İnternette konu ile ilgili kaynaklar</p>	
Solunum Sistemine Özgü Hemşirelik Uygulamaları	<ul style="list-style-type: none"> - Temel Hemşirelik Becerileri Öğrenim Rehberine göre nebülizatör ile ilaç uygulayabilme - Temel Hemşirelik Becerileri Öğrenim Rehberine göre inhaler ilaç uygulayabilme - Temel Hemşirelik Becerileri Öğrenim Rehberine göre derin solunum ve öksürük egzersizlerini uygulatabilme - Temel Hemşirelik Becerileri Öğrenim Rehberine göre postür al drenaj yapabilme - Oksijen uygulamasında çocukların farklılıklarını sayabilme 	<p><u>Öğretim yöntemleri</u></p> <p>Anlatım</p> <p>Soru cevap</p> <p>Tartışma</p> <p>Beyin Fırtınası</p> <p>Uygulama</p> <p><u>Araç-Gereç-Materyal</u></p> <p>Projektör</p> <p>Yazı tahtası</p> <p><u>Kaynaklar</u></p> <p>1. Karadokovan A, Aslan FE. Dahiliye ve Cerrahi</p>	Hemşirelik Esasları AD

	<ul style="list-style-type: none"> - Balgam örneği almayı açıklayabilme - Temel Hemşirelik Becerileri Öğrenim Rehberine göre nazal kanül ile oksijen uygulayabilme - Temel Hemşirelik Becerileri Öğrenim Rehberine göre nazal kateter ile oksijen uygulayabilme - Temel Hemşirelik Becerileri Öğrenim Rehberine göre yüz maskesi ile oksijen uygulayabilme - Temel Hemşirelik Becerileri Öğrenim Rehberine göre buhar uygulamasını yapabilme - Temel Hemşirelik Becerileri Öğrenim Rehberine göre ağız/burun/trakeal aspirasyon yapabilme - Mekanik ventilasyonun kullanıldığı durumları açıklayabilme - Göğüs tüpü bakımını açıklayabilme - Temel Hemşirelik Becerileri Öğrenim Rehberine göre trakeostomi bakımını yapabilme - CPAB'ı tanımlayabilme - CPAB'ın kullandığı durumları açıklayabilme -BPAB'ı açıklayabilme -BPAB'ın kullanıldığı durumları açıklayabilme 	<p>Hastalıklarda Hemşirelik Bakımı, Nobel Kitabevi, Adana, 2011.</p> <p>2. Ay FA. Temel Hemşirelik Kavramlar, İlkeler, Uygulamalar, Medikal Yayıncılık, İstanbul, 2008.</p> <p>3. Taşcı S ve ark. Temel Hemşirelik Becerileri Öğrenim Rehberi, Akademisyen Kitabevi, Özyurt Matbaacılık, 3. Basım, Ankara, 2018.</p> <p>4. Çavuşoğlu H. Çocuk Sağlığı Hemşireliği II, Sistem Ofset, Ankara, 2013.</p> <p>5. Aşti T, Karadağ A. Hemşirelik Esasları, Bilgiden Uygulamaya, Kavramlar, İlkeler, Beceriler, Akademi Basın, 2. Basım, İstanbul, 2020.</p> <p>6. Potter P. Klinik Uygulama Becerileri ve Yöntemleri, Aşti TA, Karadağ A. (Çev. Edt.), Nobel Kitabevi, Adana, 2011.</p> <p>7. Lynn P. Klinik Hemşirelik Becerileri, Bektaş H. (Çev. Edt.), Nobel Kitabevi, Ankara, 2015.</p>	
<p>- Su ve Besinlerle Bulaşan Hastalıklar ve Özellikleri</p> <p>- Tifo</p> <p>- Paratifo</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Tifonun etkenini söyleyebilme - Tifonun epidemiyolojisini açıklayabilme - Tifonun bulaşma yollarını sıralayabilme -Tifonun inkübasyon süresini söyleyebilme 	<p>Öğretim Yöntemleri</p> <p>Anlatım</p> <p>Soru cevap</p> <p>Tartışma</p>	<p>Halk Sağlığı Hemşireliği</p> <p>AD</p>

<ul style="list-style-type: none"> - Botilismus - Salmonella - Amipli- Basilli Dizanteri - Kolera - Enfeksiyöz hepatit - Brusellozis - Poliomyelit 	<ul style="list-style-type: none"> - Tifonun belirti bulgularını sayabilme - Tifonun tedavisini açıklayabilme - Tifonun komplikasyonlarını açıklayabilme -Tifonun bulaşma yoluna yönelik önlemleri sıralayabilme -Tifoda sağlam kişiye yönelik önlemleri açıklayabilme - Paratifonun etkenini söyleyebilme - Paratifonun epidemiyolojisini açıklayabilme -Paratifonun inkübasyon süresini söyleyebilme - Paratifonun belirti ve bulgularını sayabilme - Botilismusun etkenini söyleyebilme -Botilismusun epidemiyolojisini açıklayabilme -Botilismusun bulaşma yollarını sıralayabilme -Botilismusun inkübasyon süresini söyleyebilme -Botilismusun belirti ve bulgularını sayabilme - Botilismusun tedavisini açıklayabilme -Botilismusun komplikasyonlarını açıklayabilme -Botilismusun bulaşma yoluna yönelik önlemleri sıralayabilme -Botilismusda sağlam kişiye yönelik önlemleri açıklayabilme -Salmonellanın etkenini söyleyebilme -Salmonellanın bulaşma yollarını sıralayabilme -Salmonellanın inkübasyon süresini söyleyebilme 	<p>Grup çalışması</p> <p>Role-Play</p> <p><u>Araç-Gereç-Materyal</u></p> <p>İnternet</p> <p>Projektör</p> <p>Yazı tahtası</p> <p><u>Kaynaklar</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Erci B. Halk Sağlığı Hemşireliği. Genişletilmiş 3. Baskı. Nobel Tıp Kitabevleri, 2020. 2. Lundy, K.S., Janes, S. Community health nursing: Caring for the public's health. (3th ed.), Mississippi: Jones and Bartlett Publishers, 2014: 70-75, 156-167. 3. American Nurses Association. Home Health Nursing: Scope and Standards of Practice (2nd ed.). Washington, 2014: 25-46. 4. Bahar Z, Beşer A. Evde Bakım. 1. Baskı. Akademi. Basın ve Yayıncılık. İstanbul. 5. Berkow R. (Ed.) The Merck Manuel. Pekus R.M.(Çev. Ed.) Merk Yayıncılık, 14. Baskı, İstanbul, 2002. 6. Karna G, Akalın E. (Ed.) İnfeksiyon Hastalıkları. Güneş Kitapevi, Ankara, 1993. 7. Doğanay M, Ünal S. (Ed.) Hastane 	
---	---	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> -Salmonellanın belirti ve bulgularını sayabilme - Salmonellanın tedavi ilkelerini sıralayabilme - Amipli dizanterinin etkenini söyleyebilme -Amipli dizanterinin bulaşma yollarını sıralayabilme -Amipli dizanterinin inkübasyon süresini söyleyebilme -Amipli dizanterinin tedavi ilkelerini sıralayabilme - Koleranın etkenini söyleyebilme - Koleranın epidemiyolojisini açıklayabilme - Koleranın bulaşma yollarını sıralayabilme -Koleranın inkübasyon süresini söyleyebilme -Koleranın belirti ve bulgularını sayabilme -Koleranın tedavi ilkelerini sıralayabilme -Koleranın komplikasyonlarını açıklayabilme -Koleranın bulaşma yoluna yönelik önlemleri sıralayabilme -Kolerada sağlam kişiye yönelik önlemleri açıklayabilme - Enfeksiyöz hepatitin etkenini söyleyebilme -Enfeksiyöz hepatitin epidemiyolojisini açıklayabilme -Enfeksiyöz hepatitin bulaşma yollarını sıralayabilme -Enfeksiyöz hepatitin inkübasyon süresini söyleyebilme -Enfeksiyöz hepatitin tedavi ilkelerini sıralayabilme	Enfeksiyonları. Bilimsel Tıp Yayınevi, Ankara 2003.	
--	--	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> -Enfeksiyöz hepatitin komplikasyonlarını açıklayabilme - Brusellozisin etkenini söyleyebilme - Brusellozisin epidemiyolojisini açıklayabilme - Brusellozisin bulaşma yollarını sıralayabilme -Brusellozisin inkübasyon süresini söyleyebilme - Brusellozisin belirti ve bulgularını sayabilme - Brusellozisin tedavi ilkelerini sıralayabilme -Brusellozisin komplikasyonlarını açıklayabilme -Brusellozisi bulaşma yoluna yönelik önlemleri sıralayabilme -Brusellozide sağlam kişiye yönelik önlemleri açıklayabilme - Poliomyelitinin etkenini söyleyebilme -Poliomyelitinin epidemiyolojisini açıklayabilme -Poliomyelitinin bulaşma yollarını sıralayabilme -Poliomyelitinin inkübasyon süresini söyleyebilme -Poliomyelitinin belirti ve bulgularını sayabilme - Poliomyelitinin tedavi ilkelerini sıralayabilme -Poliomyelitinin komplikasyonlarını açıklayabilme -Poliomyelitinin bulaşma yoluna yönelik önlemleri sıralayabilme - Poliomyelitide sağlam kişiye yönelik önlemleri açıklayabilme		
--	---	--	--

<p>Gastrointestinal Sistem Uygulamaları</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Gastrointestinal sistem uygulamalarında kullanılan kateter çeşitlerini sıralayabilme - Tüplerin yerleştirilmesinde/çıkarılmasında temel ilkeleri açıklayabilme - Lavman tiplerini tanımlayabilme - Temel Hemşirelik Becerileri Öğrenim Rehberine göre lavman uygulayabilme - Kolostomi ve ileostominin tanımını yapabilme - Kolostomi ve ileostominin endikasyonlarını sıralayabilme - Kolostomi açılan hastanın duygusal tepkilerini açıklayabilme - Temel Hemşirelik Becerileri Öğrenim Rehberine göre stoma bakımı yapabilme -NG uygulama basamaklarını sıralayabilme -Temel Hemşirelik Becerileri Öğrenim Rehberine göre NG/OG yerleştirebilme - Temel Hemşirelik Becerileri Öğrenim Rehberine göre NG/OG'den besleyebilme -Temel Hemşirelik Becerileri Öğrenim Rehberine göre NG/OG çıkarabilme -NG beslemenin komplikasyonlarını açıklayabilme 	<p><u>Öğretim Yöntemleri</u></p> <p>Anlatım</p> <p>Soru.-cevap</p> <p>Demonstrasyon</p> <p>Koçluk</p> <p><u>Araçlar</u></p> <p>Projeksiyon</p> <p><u>Kaynaklar</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ay FA. Temel Hemşirelik Kavramlar, İlkeler, Uygulamalar, Medikal Yayıncılık, İstanbul, 2008. 2. Taşcı S ve ark. Temel Hemşirelik Becerileri Öğrenim Rehberi, Akademisyen Kitabevi, Özyurt Matbaacılık, 3. Basım, Ankara, 2018. 3. Aşti T, Karadağ A. Hemşirelik Esasları, Bilgiden Uygulamaya, Kavramlar, İlkeler, Beceriler, Akademi Basın, 2. Basım, İstanbul, 2020. 4. Potter PA, Perry AG. Fundamentals of Nursing, 6 th Edition, Mosby, 2016. 5. Karadokovan A, Aslan FE. Dahiliye ve Cerrahi Hastalıklarda Hemşirelik Bakımı, Nobel Kitabevi, Adana, 2011. 6. Potter P. Klinik Uygulama Becerileri ve Yöntemleri, Aşti TA, Karadağ A. (Çev. Ed.), 	<p>Hemşirelik Esasları AD</p>
---	--	---	-------------------------------

		Nobel Kitabevi, Adana, 2011. 7. Lynn P. Klinik Hemşirelik Becerileri, Bektaş H. (Çev. Ed.), Nobel Kitabevi, Ankara, 2015.	
Özbakım Kavramı	<ul style="list-style-type: none"> - Öz bakımın tanımını yapabilme (Orem ve Levin'e göre) - Öz bakım gereksinimlerini açıklayabilme - Gelişimsel öz bakım gereksinimlerini etkileyen faktörleri tartışabilme - Öz bakım gücünün tanımını yapabilme - Öz bakım gücünü kullanabilmesi için bireyin sahip olması gereken özellikleri sıralayabilme - Öz bakımın nitelik ve niceliğini etkileyen temel durumsal faktörleri değerlendirebilme - Bireyin öz bakım gereksiniminin karşılanması için kullanılan hemşirelik sistemlerini açıklayabilme - Bireyin öz bakım gereksiniminin karşılanması için kullanılan hemşirelik sistemlerindeki girişimleri planlayabilme 	<p><u>Öğretim Yöntemleri</u></p> <p>Beyin Fırtınası Anlatma Soru-Cevap Tartışma</p> <p><u>Araçlar</u></p> <p>İnternet Projektör Yazı Tahtası</p> <p><u>Kaynaklar</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Velioglu P. Hemşirelikte Kavram ve Kuramlar. Alaş Ofset, İstanbul, 1999. 2. Birol L. Hemşirelik Süreci. 9. Baskı, Etki Matbaacılık, İzmir, 2009. 3. Altay N, Çavuşoğlu H. Using Orem's self-care model for asthmatic adolescents. Journal for Specialists in Pediatric Nursing 2013; 18: 233-242. 4. Avdal EÜ, Kızılcı S. Diyabet ve özbakım eksikliği hemşirelik teorisinin kavram analizi. DEUHYO ED 2010; 3: 164-168. 	Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği AD

		<ol style="list-style-type: none"> 5. Bal Özkaptan B, Kapucu S. Home nursing care with the self-care model improves self-efficacy of patients with chronic obstructive pulmonary disease. <i>Jpn J Nurs Sci</i> 2016; 13(3): 365-77. 6. Hançerlioğlu S, Şenuzun Aykar F. Kronik Hastalıklarda Öz Bakım Yönetimi Ölçeği'nin Türkçe'ye uyarlanması, geçerlik ve güvenilirliği. <i>GÜSBD</i> 2018; 7(1): 175-183. 7. Ertekin Pınar Ş, Demirel G. Huzurevinde yaşayan orta yaş ve yaşlı bireylerde günlük yaşam aktiviteleri, öz-bakım gücü ve yaşam doyumunun incelenmesi. <i>Yaşlı Sorunları Araştırma Dergisi (YSAD)</i> 2016; 9: 39-52. 8. Bayrak B, Yıldırım G, Oğuz S, Sağaltıcı Ç, Doğanay E, Özdemir F, Enez ÖF. Kalp yetersizliği hastalarında öz bakımı değerlendirme ve etkileyen risk faktörlerin belirlenmesi. <i>Turk J Cardiovasc Nurs</i> 2019; 10(23): 114-121. 9. Erci B, Yılmaz, D, Budak F. Yaşlı bireylerde özbakım gücü ve yaşam doyumunun umut düzeylerine etkisi. <i>Psikiyatri Hemşireliği Dergisi</i> 2017; 8(2): 72-76. 10. İnternette konu ile ilgili kaynaklar	
--	--	--	--

Yaşam Kalitesi	<ul style="list-style-type: none"> - Yaşam kalitesinin tanımını yapabilme - Yaşam kalitesinin boyutlarını açıklayabilme - Yaşam kalitesini etkileyen faktörleri tartışabilme 	<p><u>Öğretim Yöntemleri</u></p> <p>Beyin fırtınası Anlatma Tartışma Soru-cevap</p> <p><u>Araçlar</u></p> <p>İnternet Projektör Yazı tahtası</p> <p><u>Kaynaklar</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aydıner Boylu A, Paçacıoğlu B. Yaşam kalitesi ve göstergeleri. Akademik Araştırmalar ve Çalışmalar Dergisi 2016; 8 (15): 137-150. 2. Kankaya H, Karadakovan A. Yaşlı bireylerde günlük yaşam aktivite düzeylerinin yaşam kalitesi ve yaşam doyumuna etkisi. GÜSBD 2017; 6(4): 21-29. 3. Altay B, Çavuşoğlu F, Çal A. Yaşlıların sağlık algısı, yaşam kalitesi ve sağlıkla ilgili yaşam kalitesini etkileyen faktörler. TAF Preventive Medicine Bulletin 2016; 15(3): 181-189. 4. Fertelli TK, Tuncay FÖ. İnmeli bireye bakım verenlerde bakım yükü, sosyal destek ve yaşam kalitesi arasındaki ilişki. JAREN 2019; 	Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği AD
----------------	---	--	---

		<p>5(2): 107-15.</p> <p>5. Yılmaz A. Üniversite öğrencilerinde fiziksel aktivite, sedanter süre ve yaşam kalitesi ilişkisinin değerlendirilmesi. Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi 2019; 10(17): 1433-1453.</p> <p>6. 4. Ulusal Sağlıkta Yaşam Kalitesi Kongresi Kitabı, 04-06 Nisan 2013 İzmir http://kongre.saykad.net/wp-content/uploads/2013/05/SAYKAD_2013_kongrekitabi.pdf</p> <p>7. Eser S, Saatli G, Eser E, Baydur H, Fidaner C. Yaşlılar için dünya sağlık örgütü yaşam kalitesi modülü WHOQOL-OLD: Türkiye alan çalışması Türkçe sürüm geçerlilik ve güvenilirlik sonuçları. Türk Psikiyatri Dergisi 2010; 21(1): 37-48.</p> <p>8. Şahin N, Öztop DB, Yılmaz S, Altun H. Tip 1 Diyabetes Mellitus tanılı ergenlerde psikopatoloji, yaşam kalitesi ve ebeveyn tutumlarının değerlendirilmesi. Arch Neuropsychiatr 2015; 52: 133-138.</p> <p>9. Karakoç Kumsar A, taşkın Yılmaz F. Kronik hastalıklarda yaşam kalitesine genel bakış.</p>	
--	--	---	--

		<p>Erciyes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi 2014; 2 (2): 62-70.</p> <p>10. Bozkurt N, Bozkurt Aİ. Astımda semptom kontrolü ve yaşam kalitesi ilişkisi, Dicle Medical Journal 2015; 42 (2): 208-213.</p> <p>11. Öztürk C, Ayar D. Tip 1 Diabetes Mellitus'lu çocuklarda yaşam kalitesi ve önemi. DEUHYO ED 2013,6 (2), 99-101.</p> <p>12. Aras D, Uskun E. Hemşirelerin çalışma ortamı riskleri ve yaşam kalitesi ile ilişkisi. Tıp Araştırmaları Dergisi 2015; 13(2): 62-69.</p> <p>13. Yılmaz F, Çağlayan Ç. Yaşlılarda sağlıklı yaşam tarzının yaşam kalitesi üzerine etkileri. Türk Aile Hek Derg 2016; 20: 129-140.</p> <p>14. Sönmez B, Kasım İ. Diabetes mellitus'lu hastaların anksiyete, depresyon durumları ve yaşam kalitesi düzeyleri. Türk Aile Hek Derg 2013; 17: 119-124.</p> <p>15. Gelin D, Ulus B. Hastanede kemoterapi alan hastaların yaşam kalitesi ve bunu etkileyen faktörler. Acıbadem Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi 2015; 6: 31-35.</p> <p>16. İnternette konu ile ilgili kaynaklar</p>	
Kan Gazı Numunesi ve Analizi	-Kan gazı örneği almada dikkat edilecek kriterleri	<u>Öğretim Yöntemleri</u>	Biyokimya AD

	<p>açıklayabilme</p> <p>-Kan gazı örneğinin laboratuvara taşınması sırasında dikkat edilmesi gereken kriterleri sayabilme</p>	<p>Beyin fırtınası</p> <p>Anlatma</p> <p>Tartışma</p> <p>Soru-cevap</p> <p><u>Araçlar</u></p> <p>İnternet</p> <p>Projektör</p> <p>Yazı tahtası</p> <p><u>Kaynaklar</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mehmetoğlu İ. Klinik biyokimya el kitabı (Hematoloji ve seroloji laboratuvarları ilaveli), Nobel Kitabevi, İstanbul, 2013. 2. Bahattin A, Kıyıcı A, Ardıçoğlu Y. Temel ve klinik biyokimya, Nobel Kitabevi, İstanbul, 2013.	
--	---	---	--